Serie nouă
februarie 2013
2
(CXXXIX)
36 pagini
10 lei

Actualitatea Muzicală

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

La ceas aniversar - Octavian Lazăr Cosma
Ziua Culturii Naţionale
Adio, Helmut Plattner!
Omagiu Mălina Olinescu
Muzica filmelor Disney
Remember Anca Agemolu

În imagine:
tenorul român de renume mondial **TEODOR ILINCAI** invitat la Opera Naţională Bucureşti

Archaeul între general şi individual

Liviu DĂNCEANU

Pe scurt, archaeul este „o structură sau un pachet de posibilităţi structurate care stau să treacă în sânul realităţii dacă aceasta oferă condiţii favorabile realizării lui” (Constantin Noica: *Rostirea filozofică românească*).

O partitură, bunăoară, este „activată” de interpret; el reprezintă în acest caz „archaeul”. Iar condiţia necesară trecerii de la starea de subzistenţă la starea de existenţă este întâlnirea restitutorului cu partitura. Dar aceasta nu este şi o condiţie suficientă, întrucât partitura trebuie să placă, iar interpretul să vrea să o restituie. Parafrazându-l pe Mircea Eliade am spune că archaeul constituie prelungirea marilor istorii narate de miturile care explică modul cum s-a născut şi a proliferat lumea muzicii savante europene. Aşa se face că experienţa obiectivă normală este suficientă pentru a explica coerenţa subiectivă. Or, nu poţi fi compozitor dacă nu devii conştient la un moment dat de propria-ţi reflecţie. Doar atunci ştiinţa muzicii ţi se oferă ca o colecţie deosebit de bogată de cunoştinţe bine legate. Altminteri, sub presiunea impulsului de a fi eminamente pragmatic, prea adesea relativitatea degenerează în relativism, ipoteza în supoziţie, iar axioma în adevăr prim.

Fără îndoială, arta sunetelor are o filosofie a sa întemeiată pe binecunoscuta pentagramă ontică: general→ determinaţii→ individual→ determinaţii→ general. Se pare că muzicologia este văduvită de o evaluare speculativă care să ne arate în ce condiţii anume principii generale conduc la rezultate particulare, la varii fluctuaţii; totodată, în ce condiţii rezultate particulare sugerează generalizări care le completează ori dialectici care produc principii noi. Din această perspectivă principiul archaeului se manifestă fie pe cale empirică, fie pe cale raţională. Ambele căi sunt legate, fiind într-un fel, consubstanţiale. Una triumfă dând dreptate celeilalte: „empirismul, afirma Gaston Bachelard, are nevoie de înţelegere; raţionalismul are nevoie de aplicaţii. Un empirism fără legi clare, fără legi coordonate, fără legi deductive nu poate fi nici gândit, nici învăţat; un raţionalism fără probe palpabile, fără aplicaţie la realitatea imediată nu poate convinge pe deplin. Probezi valoarea unei legi empirice făcând-o pe baza unui raţionament. Legitimezi un raţionament făcându-l baza unei experienţe” (Gaston Bachelard: *Filosofia lui nu*).

Categoriile generalului şi individualului pot fi detectate, în principal, pe căi raţionale, în timp ce categoria determinaţiilor se supune unor remarci empirice.

Pe de altă parte, generalul ţine de pachetul de posibilităţi structurate, de care vorbea Noica, acoperind zona virtualului, iar individualul de starea de existenţă, confundându-se cu zona realului. La rândul lor, determinaţiile se identifică, grosso modo, cu totalitatea condiţiilor favorabile trecerii de la general la individual sau, prin extensie, de la individual la general.

(Urmare în pag. 2)

DIN SUMAR

Omagiu lui Fritz Kreisler 3
Octavian Lazăr Cosma 4
Iosif Sava 5
Despărţiri 6-7
Anul Verdi 8
Ziua culturii naţionale 9
Adio, Helmut Plattner! 10
Faust la Timişoara 12
My Fair Lady la Constanţa 13
Punctul pe j... azz 18
Vedete 20-21
Ancheta jurnalistică 3 22
Omagiu Mălina Olinescu 24-25
Ştiri 26-27
Muzica filmelor Disney 28-29
Discuri 34-35

Archaeul între general şi individual

(Urmare din pag. 1)

În cazul archaeului, atunci când precumpăneşte direcția de la experiență la rațional, aceste determinații se pot scălda într-un suc metaforic şi viceversa, atunci când prioritară este direcția dinspre rațional spre experiență, generalul sau/şi individualul pot cocheta cu metafora.

Pentru componistica predominant empirică, recursul la metaforă este ca o mănuşă pe o mână înghețată. Nici pentru componistica săvârşită în chip preponderent rațional înfierea unui cadru metaforic nu reprezintă neapărat un compromis ori o înfrângere. Creatorul autentic, empiric sau rațional, nu-şi reneagă principiile, ci le dialectează. El vrea să aplice, să experimenteze. Numai aşa sporeşte substanța principiilor componistice. Perturbațiile, fluctuațiile, variațiile nu-l prea tulbură. În schimb, metafora îi modulează orizontul, proiectând conştiința unui spirit care se fundează lucrând asupra necunoscutului ambiguu, căutând în imaginar ceea ce contrazice din experiențele anterioare. Între individual şi general, între subzintență şi existența propriu-zisă nu se instituie rupturi. Aşa cum nu există clivaje între cunoaşterea sensibilă (empirică) şi cea ştiințifică (rațională). Raționalismul care informează experiența se cade să accepte o deschidere corelativă transcendenței empirice. Categoria determinațiilor nu poate fi validată, iar principiul archaeului nu poate avea sens dacă opțiunile lor metaforice nu se pliază pe scufundarea gândirii raționale în intuiția lucrată.

Liviu DĂNCEANU

Noul concurs de canto al Operei Naționale Bucureşti

Premii atractive, juriu internațional de prestigiu, condiții organizatorice deosebite

Perioada de desfăşurare 13-16 iunie 2012. Termen limită pentru înscrieri: 18 mai.

Preselecție pe baza unei înregistrări video

Omagiu lui Fritz Kreisler

Carmen MANEA

Între personalitățile marcante ale „anului 2012” se află fără îndoială celebrul violonist şi compozitor austriac Friedrich Fritz Kreisler (1875-1962). Muzicianul care a avut o contribuție importantă în cadrul artei interpretative şi a îmbogățit repertoriul violonistic din secolul al XX-lea, ar fi meritat să fie omagiat pe plan mondial în centre culturale şi în instituții de învățământ muzical de prestigiu.

Cu excepția **Workshop-ului** şi **Recitalului KREISLER*iana,*** organizate la Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti de prof. univ. dr. Gabriel Croitoru şi lect. univ. dr. Ioana Croitoru în 19 decembrie 2012, în România nu au existat alte manifestări menite să marcheze semicentenarul trecerii în eternitate a legendarului muzician.

Inițiativa familiei Croitoru merită să fie apreciată atât din punct de vedere artistic, cât şi pedagogic. Studenții celor două clase au parcurs cel puțin o lucrare scrisă de Kreisler, pe care au prezentat-o în cadrul recitalului din sala „G. Enescu” a UNMB. Înainte de a interpreta pe scenă lucrarea respectivă, studenții au participat la Workshop-ul în care au fost abordate detaliile tehnice şi artistice specifice ale repertoriului, precum şi anumite probleme generale legate de interpretare. Au putut urmări câteva înregistrări ale lui Kreisler, violonistul care a impresionat publicul de pretutindeni prin prestația plină de culoare şi fantezie, prin magia vibrato-ului său, prin acel cuceritor rubato, aflat în contrast cu rigoarea interpretării lui Jascha Heifetz.

În afara lucrărilor originale datorate lui Kreisler, au fost interpretate şi câteva piese inspirate din creația altor compozitori şi aranjamente realizate de Kreisler „în stilul” acestora.

Ca impresie generală, menționăm nivelul ridicat al recitalului, în care fiecare student a încercat şi, de cele mai multe ori a reuşit, pe lângă depăşirea problemelor strict tehnice, să evidențieze caracterul muzicii, varietatea stărilor sufleteşti pe care bijuteriile muzicale elaborate de Kreisler le evocă. Tinerii violonişti au fost acompaniați cu profesionalism, cu fantezie şi flexibilitate de Clementina Ciucu, pianistă apreciată în cadrul UNMB, precum şi în sălile de concert din capitală şi din provincie.

În ordinea intrării în scenă, am remarcat calitatea şi bunul gust cu care sudentul Cătălin Anton din anul I a interpretat *Siciliana şi Rigaudon,* virtuozitatea lui Cristi Chivu din anul II, în lucrarea *Serenada „Polichinelle”,* dezinvoltura lui Marius Nițu din anul II, în *Dansul spaniol* de Kreisler-Granados.

Andreea Crăciunescu, din anul I a realizat o variantă sensibilă, plină de rafinament a lucrării *„La Precieuse” în stil Couperin*, iar Ana Maria Marian din anul I (master) a redat convingător patosul şi vitalitatea piesei *„Țiganca”*; am remarcat apoi verva debordantă cu care Laura Şandru, din anul I, a interpretat *Dansul ungar nr. 5* de Kreisler-Brahms. Cristiana Tudor din anul II şi-a dezvăluit calitățile muzicale şi tehnice în două lucrări: *Rondino pe o temă de Beethoven* şi *Allegretto în stil Boccherini.* Cristina Şarpe din anul I a prezentat *Mazurka* de Kreisler-Chopin, lucrare plină de poezie şi grație, iar Radu Barabancea, din anul III, *Nocturna din Tanger* de Kreisler-Godovski, creație remarcabilă prin noblețea expresivă.

Am apreciat violonistica strălucitoare şi sensibilitatea lui Sabin Penea, anul II (master) în *„Molly on the Shore”*, diversitatea coloristică a Andreei Bernevic, anul III, din *Hymn to the Sun, din opera „Cocoşul de aur”* după Rimski-Korsakov. În secțiunea a doua a recitalului au fost programate câteva creații emblematice ale lui Kreisler: *Tamburina chinezească* interpretată de Alex Marian din anul II (master), *Capriciul vienez*, cu Andra Andrei din anul I, *Sincopation* cu Florian Cristea, anul III, *Recitativ şi Scherzo* cu Simina Croitoru din anul IV, *Mic marş vienez*, cu Ana Maria Marian, anul I (master). Publicul a fost fascinat de farmecul muzicii, de calitățile fiecărui interpret în parte, de gradația subtilă cu care aceştia au fost evocat un bogat diapazon de stări sufleteşti situate între umor, grație, tristețe, bucurie, gravitate.

În încheierea recitalului am ascultat câțiva studenți, în postură de solişti, care au fost acompaniați de o formație alcătuită din şase violonisti, printre care se afla şi maestrul Gabriel Croitoru. Împreună cu Ioana Croitoru, acesta a imaginat un acompaniament original (distribuit în trei grupe de câte doi violonişti), menit să valorifice calitățile soliştilor şi originalitatea muzicii lui Kreisler.

În această formulă inedită, l-am admirat pe Sabin Penea în *Preludiu şi Allegro* de Pugnani-Kreisler, pe Simina Croitoru în *Liebeslied*, pe Alex Marian în *Variațiuni pe o temă de Corelli,* duo-ul alcătuit din Laura Şandru şi Andra Andrei în *Liebesfreud* şi duo-ul format din Florian Cristea şi Gabriel Croitoru în *Frumosul rozmarin.*

Maestrul şi discipolii au colaborat artistic la omagierea lui Kreisler şi la realizarea portretului muzical al acestuia. Publicul a apreciat deopotrivă prestația de excepție a soliştilor, dar şi subtilitatea şi fantezia cu care aceştia au fost acompaniați. Pe parcursul desfăşurării recitalului, pe scenă, pe un monitor au fost postate mai multe fotografii ale lui Kreisler, din diferite perioade ale vieții.

Manifestările dedicate semicentenarului morții lui Kreisler demonstrează ataşamentul față de tradiția interpretativă a şcolii violonistice a legendarului muzician, precum şi pasiunea şi profesionalismul cu care sunt îndrumați tinerii violonişti la clasele maeştrilor Gabriel şi Ioana Croitoru. Recitalul s-a bucurat de prezența unui public numeros, venit să participe la un eveniment muzical deosebit. Omagiind valorile trecutului, tinerii interpreți au abordat creații de mare frumusețe şi rafinament, cărora le-au conferit actualitate şi vitalitate, asigurându-le un loc important în viitor, în repertoriul lor în calitate de solişti.

Mai mult decât alți muzicieni ai epocii sale, Kreisler a ştiut să se adreseze contemporanilor şi generațiilor care i-au urmat, a căutat şi a găsit răspunsuri la probleme legate de arta violonistică, de muzică şi de existență.

Octavian Lazăr Cosma
– la ceas aniversar

Vasile TOMESCU

De la filosofi precum, în vechime, L.A. Seneca, de la precursori ai culturii moderne precum J.W. Goethe, de la muzicieni de larg orizont precum G. Enescu moştenim explicit adevărul că raţiunea existenţei creatorilor de valori spirituale este aceea de a se dărui cu trup şi suflet operei de îmbogăţire a acestui tezaur în beneficiul umanităţii. Goethe îşi exprima, la împlinirea a optzeci de ani, satisfacţia că a ajuns să aprofundeze sensul culturii şi să lase posterităţii ceea ce şi-a însuşit timp de o viaţă. Cu proverbiala sa nobleţe şi generozitate, Enescu afirma din adâncul fiinţei sale: „Tant que j'existe, je veux chanter".

Concordă cu aceste aspiraţii demersul creator al muzicienilor noştri de ieri şi de azi. În 2013 aniversăm împlinirea a 100 de ani de la naşterea eminentului compozitor şi promotor de cultură Ion Dumitrescu şi comemorăm împlinirea unei jumătăţi de veac de la stingerea din viaţă a altui muzician de frunte, Paul Constantinescu. În ajun de primăvară celebrăm, sub semnul unor dăruiţi auguri, ziua de naştere a muzicologilor Viorel Cosma şi Octavian Lazăr Cosma.

Primind însemnele de academician de la Preşedintele Academiei Române, Ionel Haiduc

Momentul aniversar Octavian Lazăr Cosma este sinonim cu împliniri de excepţie în plan profesional, ca exeget al muzicii, profesor la Conservator şi luptător pentru progresul procesului de cultivare a frumuseţilor artei sonore. Un scurt popas pe drumul parcurs de el ne arată că s-a instruit la şcoli muzicale din Blaj şi Cluj, centre de puternică rezonanţă în istoria românilor şi în viaţa culturală a acestora; a beneficiat aici de ştiinţa şi experienţa unor maeştri de seamă cum sunt compozitorul Tudor Jarda şi Liviu Comes. S-a perfecţionat apoi la Conservatorul din Sankt Petersburg, prestigioasă instituţie în cadrul căreia s-a format, la timpul său, Gavriil Musicescu, exponent al creaţiei componistice, artei interpretative şi învăţământului muzical afirmate la Iaşi la conferinţa secolelor XIX-XX. Orientarea lui Musicescu spre dezvoltarea unei creaţii muzicale originale s-a aflat în deplină concordanţă cu principiile consacrate la Bucureşti de Dumitru G. Kiriac. Este vorba de potenţarea melosului folcloric şi de tradiţie bizantină în spiritul cuceririlor artei polifonice şi armonice realizate de maeştrii de notorietate universală. Opera ilustrată de compozitori, teoreticieni, interpreţi şi pedagogi muzicali activi în oraşe din toate provinciile româneşti, în consens cu aportul muzicienilor de peste hotare care şi-au găsit preţuirea aici, relaţiile cu factorii de susţinere a mişcării artistice, consacrarea muzicii noastre în aria spiritualităţii europene şi transcontinentale – acestea sunt direcţiile de dezvoltare relevate amănunţit şi viguros de Octavian Lazăr Cosma în ciclul de volume publicate sub genericul *Hronicul muzicii româneşti*. Autorul valorifică într-un sistem coerent rezultatele cercetărilor întreprinse de el şi de alţi muzicologi în legătură cu înflorirea culturii muzicale în spaţiul nostru din epocile trecute şi din epoca reprezentată de oameni ai artei sonore activi în România întregită. Studiind vaste fonduri de documente – manuscrise, tipărituri, fotografii, afişe, înregistrări sonore – O.L. Cosma prezintă pentru prima dată contextul cuprinzător în care s-a dezvoltat cultura noastră muzicală ca o realitate organică, unitară în diversitatea ei, expresie a unei viziuni specifice despre locul şi rolul culturii în viaţa omului. Meritul fundamental al acestui ciclu de volume rezidă în faptul că el reflectă logic şi cronologic evoluţia culturii muzicale naţionale în toate domeniile componente. Dezbaterea numeroaselor probleme de referinţă este realizată într-un stil riguros ştiinţific, cu sobrietate şi spirit critic, în consonanţă cu problematica de ansamblu a culturii româneşti şi universale, cu evenimentele de ordin politic, moral, religios, social, economic, cu desfăşurarea vieţii muzicale internaţionale. *Hronicul muzicii româneşti* este rezultatul unei concepţii unitare impunându-se astfel ca o autentică „operă de autor", deosebindu-se astfel de lucrările de acelaşi gen în general născute prin contribuţia unui cerc de specialişti, de la domeniul istoriografiei, la cel al etnografiei şi folclorului, artei sacre, învăţământului muzical.

Expresie a supremei preţuiri acordate operei enesciene – pe care O.L. Cosma a abordat-o nu mai puţin profund în volume şi studii de sine stătătoare –, ca şi operei realizată de alţi maeştri români proeminenţi, *Hronicul muzicii româneşti* se distinge şi prin faptul că ia în consideraţie o largă scară de valori, reflectate distinct, nuanţat, conturând o piramidă care se arcuieşte în trepte pe o bază solidă.

În acelaşi spirit O.L. Cosma a elaborat volume cu caracter monografic consacrate *Operei Române din Bucureşti*, *Operei Române din Cluj*, *Orchestrei Simfonice a Radiodifuziunii*, dezvoltării cu lumini şi umbre a activităţii Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România.

Graţie acestor opusuri, care îşi au complementaritatea în ciclul nu mai puţin prodigios al lexicoanelor de muzicieni din România publicat de Viorel Cosma, şi atâtor volume semnate de autori iluştri precum D. Cuclin, C. Brăiloiu, G. Breazul, I.D. Petrescu, de mulţi discipoli de renume ai acestora, cultura muzicală românească poate fi considerată astăzi în adevărata ei lumină.

Portretul muzicologului aniversat se întregeşte cu remarca atât de importantă că O.L. Cosma a fost ales membru al Academiei Române.

La mulţi ani!

Iosif Sava

Critic muzical, pianist şi muzicolog (1933-1998)
80 de ani de la naştere

Al. I. BĂDULESCU

Vineri, 15 februarie a.c. s-au împlinit 80 de ani de când „în dulcele târg al Ieşilor”, într-o familie în care muzica „era la ea acasă”, s-a născut criticul muzical, pianistul şi muzicologul IOSIF SAVA, personalitate marcantă a muzicii româneşti din cea de-a doua jumătate a secolului XX.

Studiile muzicale (pian, teorie-solfegiu) au fost începute în anii copilăriei, cu tatăl său Bernand Segal-care „i-a însuflat dragostea pentru arta sonoră şi pentru muncă”, La Iaşi a avut fericitul prilej de a beneficia de îndrumarea unor reputaţi compozitori, dirijori, pianişti şi muzicologi, printre care Achim Stoia, Eliza Ciolan, Gheorge Pascu ş.a., care până în anul 1950, au făcut parte din corpul didactic al Conservatorului de Muzică din Iaşi, desfiinţat în mod abuziv, în primele luni ale anului1950.

Începând din toamna anului 1951, tânărul muzician Iosif Sava este angajat redactor la Secţia cultură-ştiinţă a ziarului „Scânteia Tineretului” - până în anul 1969, când, prin concurs ocupă, până în 1990, importantele funcţii de redactor şi apoi de realizator la Societatea Română de Radiodifuziune.

În paralel, Iosif Sava îşi continuă pregătirea generală şi de specialitate - între anii 1951-1955 la Facultatea de Filozofie a Universităţii din Bucureşti (examenul de stat în 1955) şi ulterior, în perioada 1964-1966 se numără printre studenţii Facultăţii de Pedagogie, dirijat, muzicologie, profesor de muzică - din cadrul Conservatorului de Muzică din Bucureşti.

După Revoluţia din 1989, ilustrul om de cultură şi de muzică Iosif Sava a preluat conducerea Redacţiei Muzicale de la Televiziunea Română şi din 1993, a Redacţiei Culturale - până în 1998, când din motive neîntemeiate, în plină putere de muncă a fost abuziv înlăturat din instituţiile pe care le-a servit, cu exemplar profesionalism, dăruire şi pasiune greu de egalat, aproape patru decenii.

Posesor al unei vaste culturi şi înzestrat cu un excepţional talent în ştiinţa şi arta dialogului, a realizat memorabile emisiuni de radio şi televiziune, printre care: *Invitaţiile Euterpei; Clasici ai muzicii; Muzica şi zgomotul lumii; Colocviile criticilor muzicali* şi cu deosebire splendidele Serate Muzicale, la care săptămânal erau invitate personalităţi de excepţie ale ştiinţei, culturii şi artelor româneşti, precum şi cei mai talentaţi tineri interpreţi şi creatori de frumos, distinşi cu mari premii în ţară şi străinătate, emisiuni ce au rămas în istoria acestor instituţii şi în Fonoteca lor de aur.

Prin inspirantul său condei, omul de ştiinţă muzicală Iosif Sava a publicat în decursul vieţii peste 6000 de articole, studii, eseuri, cronici muzicale, recenzii, cronici pentru discurile realizate în instituţiile de profil în ţară etc. care au văzut lumina tiparului în prestigioase reviste de specialitate: *Muzica, Studii de muzicologie, Actualitatea muzicală, Melos, Contempoaranul, Cronica, Ateneu, Astra, Tribuna, Orizont, România literară, flacăra, Cronica română* etc. precum şi în presa cotidiană etc.

Un loc special în prodigioasa sa activitate, îl ocupă cele peste 50 de volume de muzicologie şi lexicografie. Iată numai câteva titluri: *Idealurile lui George Enescu. Şase decenii pe strada Ateneului; Dirijori români. Şase decenii pe strada Ateneului; Polifonia unei vieţi. Arta Florescu în dialog cu Iosif Sava; Patima muzicii-în colaborare cu baritonul David Ohanesian; Muzicienii Iaşului (în colaborare cu prof.univ.dr. Gheorghe Pascu; Constelaţia Madrigal. Marin Constantin în dialog cu Iosif Sava; Eugenia Moldoveanu şi vocile veacului; Cu Ludovic Spiess prin teatrele lirice ale lumii; Ştefan Niculescu şi galaxiile muzicale ale sec. XX; Personalităţi româneşti la seratele muzicale (vol.I-II); Invitaţiile Euterpei; Dublu recital Nicolae Cajal-Iosif Sava; Ghidul de operă; Ghid de balet; Dicţionar de muzică; Istoria muzicii în date(toate în colaborare cu alţi oameni de ştiinţă muzicală); Mica enciclopedie muzicală ş.a.*

O seamă de lucrări cu caracter didactic şi de popularizare, din domeniul literaturii şi memorialisticii au avut darul de a contribui la cunoaşterea de către publicul din toate categoriile socio-profesionale a valorilor perene ale istoriei, culturii şi artelor româneşti şi universale.

Pentru întreaga sa activitate, distinsul muzician a fost răsplătit cu importante ordine şi medalii ale statului român, cu cinci premii ale Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România.

Referindu-se la locul şi rolul omului de ştiinţă şi cultură Iosif Sava, eminentul muzicolog şi prof.univ.dr Viorel Cosma menţiona: *În muzica românească de la sfârşitul sec. XX, Iosif Sava a reprezentat un fenomen singular; într-un sfert de veac a publicat peste 50 de volume, a ţinut microfonul postului naţional de radio săptămână de săptămână timp de două decenii şi apoi încă aproape încă 10 ani la Televiziunea Română pentru ciclul de emisiuni Seratele muzicale etc.*

„Era un om de iniţiative extraordinare, optimismul lui, dinamismul, energia ţi se comunicau, erau molipsitoare” (acad. Zoe Dumitrescu Buşulenga); ...Iosif Sava a fost un formidabil catalizator în cultura românească, îndeplinind un rol crucial, definibil în următoarele aspecte: a apropiat de muzică personalităţi din cele mai variate domenii de activitate (...), a afirmat cu o eficacitate niciodată depăşită, valorile creaţiei româneşti şi universale pe toate lungimile de undă la care avea acces. Prin aceasta a convocat la muzică, la valorile ei perene, sumedenie de oameni din care unii aşteptau emisiunile domnului Sava aşa cum, cândva, aşteptaseră lecţiile de muzică ale lui Leonard Bernstein (Pascal Bentoiu).

Alexandru BĂDULESCU

Muzică franceză la Sala Radio

Costin POPA

În cooperare cu Institutul Cultural Francez, Orchestra Naţională şi Corul Academic Radio au prezentat publicului, la sfârşit de februarie, un program cu alcătuire interesantă, ce a asociat „Preludiu la după-amiaza unui faun" şi Trei schiţe simfonice „Marea" din creaţia lui Claude Debussy, cu „Stabat mater" de Francis Poulenc.

Dirijorul Cristian Oroşanu este des invitat la Sala Radio. De data aceasta, în teritoriul muzicii franceze de inspiraţie impresionistă (Debussy), s-a arătat un tălmăcitor în profunzime a două lucrării complicate prin nevoia inducerii unei atmosfere picturale, în care unda de mister, rafinamentul, să nu lipsească. Aşa a şi fost, o reuşită deplină, cu sprijinul flautului solist, în „Preludiu la după-amiaza unui faun", aşa a fost în construcţia graduală pe care a oferit-o tablourilor mării, cu sprijinul pachetului de violoncele, al alămurilor, al întregii orchestre, care a înţeles cu pricepere demersul intelectual şi poetic al baghetei. Evident un gânditor matur, dezbărat de contactul vizual cu partitura (dirijează pe dinafară) şi concentrat asupra efluviilor sonore, asupra relaţionărilor cu instrumentiştii, Cristian Oroşanu este artistul de fineţe şi eleganţă a gestului cu care conduce chiar şi pasajele tăioase, de forţă. Eficienţa direcţionării energiilor este maximă şi rezultatele apar admirabile, ca încadrare stilistică, mai ales prin crearea imaginilor de şevalet, atât de necesare redării muzicii lui Debussy.

Cristian Oroşanu

În „Stabat Mater", acest opus liturgic clădit pe planuri diverse, alternante, contrastante, de la murmur („Stabat Mater dolorosa") la impetuos („Cujus animam", „Quis es homo", „Inflamatus"), de la unduiri sonore („O quam tristis") la dezvoltări grandioase („Inflamatus" sau finalul „Quando corpus"), Oroşanu a demonstrat o bună comuniune în spirit sacru cu orchestra şi corul (optim pregătit de Dan Mihai Goia), rezonantă profund în public.

În câteva din cele 12 secvenţe ale missei catolice, soprana Mihaela Mingheraş-Couture a intervenit solistic fie cu sunete centrale de puritate instrumentală, fie înalte aspre...

Quartetul „Solartis"

Doina MOGA

De mult n-am mai ascultat pe cineva cântând cu atâta plăcere! De mult n-am mai simţit bucuria clarităţii muzicii revărsată atât de firesc de pe scenă, direct în sufletele ascultătorilor! De mult nu m-am mai simţit atât de mândră şi specială pentru că mi-am ales ca profesie, poate cea mai nobilă, complexă, frumoasă şi abstractă dintre arte: MUZICA, ea fiind din totdeauna, peste timp, deasupra problemelor de orice fel, fie ele politice, de rasă, de bani, de criză, de războaie reci sau calde, de dezastre… etc. Pentru că, de acolo, din sfera trăirilor irepetabile, ea emană **din** şi **prin** orizontu-i nelimitat, doar ordine, lumină, confort, optimism, încântare, emoţie, vise, îmbogăţindu-i deopotrivă pe cei ce o creează ca şi pe cei ce o interpretează sau ascultă. Ori tocmai asta am simţit în seara de marţi 13 noiembrie în Sala „Enescu" a Universităţii Naţionale de Muzică din Bucureşti, unde patru instrumentişti, de diferite vârste, dar încă studenţi, au tălmăcit două din quartetele lui Mozart, respectiv: KW opus 156 şi „Vânătoarea". De la primele note, atacate cu aplomb, mult respect şi iubire, glaciarul din sală (atât la propriu cât şi la figurat) s-a topit, atmosfera s-a luminat, s-a încălzit şi colorat, lăsând eleganţa muzicii lui Mozart să mângâie şi să bucure. Am fost de-a dreptul cucerită de talentul şi dăruirea lor. Mi-a plăcut faptul ca în fine, am ascultat un Mozart tânăr, cântat cu tinereţe; am ascultat un Mozart vioi, dezinvolt şi elegant, cântat cu vioiciune,

dezinvoltură şi eleganţă, iar atitudinea lor (sigură şi responsabilă), ţinuta lor (în perfectă concordanţă cu muzica) şi evidenta lor capacitate de a se bucura şi bucura pe alţii, prin muzica lor generoasă, exuberantă şi spumoasă ca însuşi Mozart, m-a înduioşat. Sigur că au existat şi imperfecţiuni, îndeosebi tehnice (accente prea tari, mici disonanţe, nuanţe prea abrupte, nerotunjite), dar astea, pe lângă faptul că se vor rezolva prin rodaj, nici nu au contat, pentru că ce am ascultat a fost pur şi simplu Mozart. Şi asta se întâmplă destul de rar, chiar şi în cazul unor quartete celebre. Bravo lor! Şi întreaga mea admiraţie pentru faptul că pornind de la ideea constituirii lui - s-au căutat, s-au găsit şi s-au pus pe treabă, folosind la maxim timpul liber şi aşa prea puţin pentru multele ore de studiu - quartetul „Solartis" format din: vioara I – Sabin Penea (anul I master), vioara a II-a – Ana Maria Marian (anul I master), violă – Laura Zecheru – proaspăt absolventă şi violoncel – foarte tânărul Andrei Niţescu – anul III (Universitatea Naţională de Muzică Bucureşti), pleacă la un drum sinuos, dificil, dar plin de satisfacţii, dotaţi pe lângă har şi cu dorinţă, muncă, dăruire, determinare şi foarte important, ţinteşte în ciuda vârstei lui fragede (de doar o luna şi jumătate), foarte sus. Adică, să participe la Concursuri naţionale şi internaţionale de anvergură şi să cânte pentru săli pline. O parte din vis li se îndeplineşte foarte repede, pentru că prima competiţie, respectiv „Concursul de Interpretare Mozart" din cadrul Festivalului „Mozart", va fi în doar trei săptămâni la Cluj, unde alături de formaţii cu vechime şi mai versate, vor „onora" cea de-a XIX-a lui ediţie. Le doresc mult succes, pentru că îl merită din plin.

Anunț

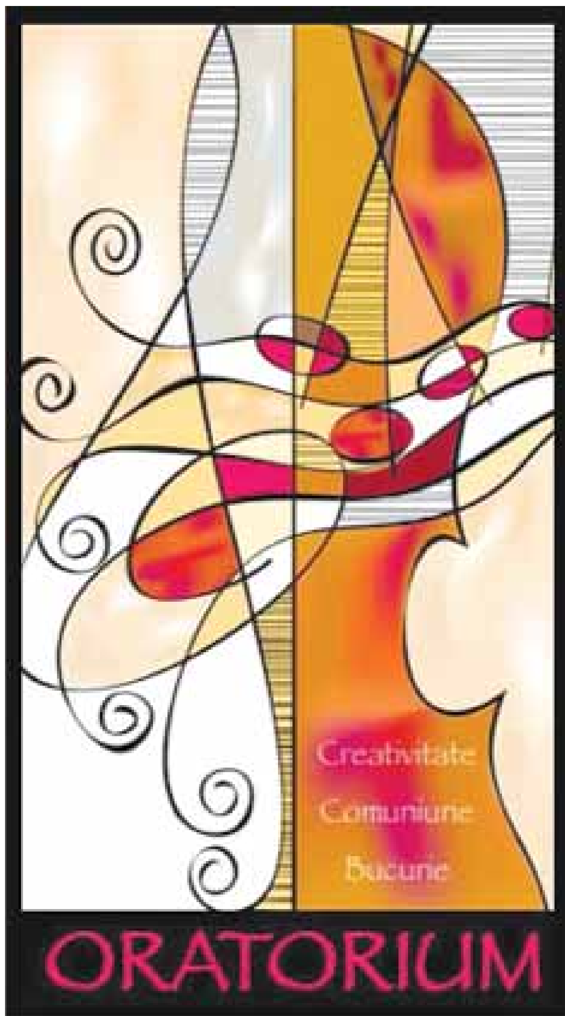
Fundația Spandugino (Bucureşti) şi Fundația Resonnance (Elveția) organizează lunar concerte de pian cu titlu gratuit în diverse locuri de solidaritate socială (spitale, centre medicale specializate, orfelinate, azile, centre sociale) prin care îşi doreşte să aducă consolare unor persoane aflate în dificultate. Concertele se desfăşoară în cadrul proiectului "Momentul Magellan" care reprezintă contribuția românească la Programul "Global Ethics", inițiat de Federația Mondială a Asociațiilor, Centrelor şi Cluburilor pentru UNESCO.

În acest scop, Fundația Spandugino primeşte prin donație sau în regim de custodie piane ori pianine ce vor fi amplasate cu caracter permanent în instituțiile partenere care oferă protecție socială. Concertele vor beneficia de prezența unor artişti valoroşi sub coordonarea pianistei Elizabeth Sombart, Preşedinta Fundației Resonannce din Elveția şi elevă timp de peste zece ani a celebrului dirijor roman, maestrul Sergiu Celibidache.

Fundația Spandugino promovează un model cultural al calității şi al responsabilității care are în vedere principiul „Educație şi Cultură pentru un Viitor mai bun".

Persoană de contact pentru donații pian: Cosmin Olinici, 0729 332 127, cosmin.olinici@eit.ro

Proiectul *Oratorium*, ediția a III-a

www.oratorium.ro

Un proiect al Fundației Jubilate

Oratorium este un curs de măestrie de 10 zile pentru orchestră şi cor, sub conducerea unor docenți membri în orchestre de rang mondial (Bergen Filharmoniske, Dallas Symphony, Chamber Orchestra of Europe, Pittsburgh Symphony). Cursul se adresează tinerilor muzicieni profesionişti, instrumentişti şi cântăreți, absolvenți de conservator, la începutul carierei lor profesionale muzicale. În actuala ediție vom avea ca material de studiu partitura *Ein Deutsches Requiem* de Johannes Brahms, lucrare ce va fi prezentată în trei concerte.

Muzicienii interesați să participe la acest proiect, sunt invitați să viziteze pagina noastră de internet: www.oratorium.ro.

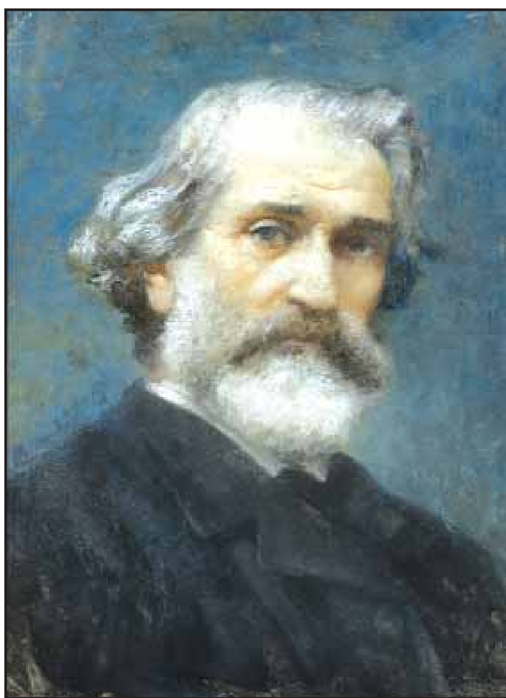
Verdi la braț cu Nefertiti

Doina MOGA

Ca o iremediabilă îndrăgostită de mare, soare, nisip, spații largi şi călătorii, am ales, pentru „respiro-ul" începutului de an, țara care a inventat misterul – Egiptul.

Şi am poposit pentru început la marea cu nume de culoare, mai exact în locul unde răcoarea şi limpezimea ei sărată, mângâie fâşia pământului nisipos ce s-a interpus între dunele şi munții deşertului şi țărmul generos în corali şi peşti, de o gamă coloristică inimaginabilă a Mării Roşii, respectiv la Hurghada, oraşul cu rezonanță de poveste.

Iar aici, pe malul marii, la cele 25 de grade în aer şi 20 în apă, începe paradisul celor împătimiți de bucuriile unei veri blânde, învăluită în lumini şi nuanțe schimbătoare de la o oră la alta, culminând cu întunericul greu ce se instalează brusc.

Dar până atunci, păsările, un fel de vrăbiuțe delicate sau superbe exemplare de berze albe, de fapt celebrele Ibis, cântă fermecătoare melodii cu triluri modale; cămile tinere cu privirea superioară îşi fac plimbarea printre turişti – însoțite de beduinii lor; florile, palmierii şi verdeața luxuriantă, te îmbată cu parfumul lor, iar muzica, împletită cu incantația muezinilor ce-şi cheamă de câteva ori pe zi credincioşii la rugăciune, adâncesc impresia de ireal, de mister.

Să stai la soare, pe malul mării creatoare de splendide brățări de corali, să înoți în răcoarea ei, să fii inundat de lumină şi ozon şi să asculți „Tombe le neige", sau „Celeste Aida" fără să simți nici cea mai mică discordanță, este cel puțin bizar, dar fascinant.

Apoi, după o contemplativă lâncezeală am traversat deşertul (cam 6oo km) pentru a ajunge la oraşul contrastelor, oraşul unde Verdi pare mai cântat şi prezent ca oriunde, Cairo.

În orele cât a durat drumul pe şoseaua lină ca hârtia, am fost martora unor pagini desprinse parcă din poveştile celor 1001 de nopți.

Nisip, deşert în dreapta, deşert şi munți asemeni unui prețios lanț de piramide în stânga, unde joaca razelor soarelui oferă un spectacol grandios de lumină aurie ce aproape în fiecare minut se schimbă ca nuanță, umbre şi forme, dezvăluind ochiului o varietate impresionantă de tablouri pictate parcă în praf de stele, ca după apusul lui să rămână doar munții înfipți cu vârfurile în cerul plin de stele, după care brusc se instalează bezna.

Dar o beznă colorată, pentru că din loc în loc e străpunsă de limbi uriaşe de foc, ce țâşnesc din deşertul mai mult presupus, decât văzut, o bezna cu orchestrații stranii.

Şi acest joc de aură şi lumină, culoare şi întuneric, pustietate nesfârşită şi munți tăcuți ca Sfinxul, s-a încheiat la cele mai misterioase construcții din lume, Piramidele pe care, privindu-le, am înțeles esența unui vechi proverb egiptean, care spune că *„omul se teme de timp, iar timpul se teme de piramide".*

În ceea ce priveşte oraşul Cairo, al doilea ca mărime din lume, unde 20 de milioane de locuitori par să vorbească toți deodată, şi unde patru milioane de maşini claxonează în fiecare clipă, oferind urechilor un uimitor poem simfonic, unde contrastele lui extreme se împletesc firesc: opulența cu mizeria, sărăcia cu bogăția, frumusețea cu urâțenia, curățenia cu murdăria, liniştea (din câteva parcuri sau de pe Nil) cu hărmălaia continuă, culoarea cu tristul cenuşiu, mirosurile grele cu parfumul florilor, căldura cu frigul, toate parcă zâmbindu-şi şi sfidându-se în acelaşi timp, pot spune ca mi-au plăcut: Teatrul de Operă şi Balet, o splendidă construcție imperială, prelungită în ambele părți cu două clădiri destinate artei moderne, unde s-a cântat pentru prima oară în 1871 „Aida" de Verdi (mă refer la locația centrală), croaziera cu „feluca" (ambarcațiunea lor tradițională) pe curgerea lină a celui mai lung fluviu din lume ce traversează oraşul; Muzeul de egiptologie – monument încărcat de istorie milenară, liniştea unor străduțe, etc. Dar de-a dreptul impresionata am rămas de respectul şi iubirea pe care egiptenii le au pentru unul dintre cei mai mari compozitori italieni, Giuseppe Verdi. Pentru ei, opera ca instituție este sinonima cu „Aida", şi indiferent de vârsta, educație, statut social, confesiune, mulți dintre ei cunosc cel puțin două arii din operele lui Verdi. Nicăieri în lume nu am auzit atâta Verdi ca aici. Nici măcar în Italia. Şi asta am remarcat-o în toate vizitele mele în Egipt.

Auzi Verdi în cafenele, Verdi pe plajă, Verdi în recepțiile hotelurilor, Verdi la un pian si violoncel, până şi „vâslaşul" din feluca îngâna o arie de Verdi.

A lopăta prin Cairo este o experiență unică, practic imposibil de descris în cuvinte, iar mirajul acestor locuri, mă refer la Marea Roşie, Hurghada, deşert, Nil şi Cairo, este intensificat de senzația aproape palpabilă, că totul, fie el obiect sau vietate, apă sau pământ, deşert sau cer, este atins de ceva din spiritul etern şi inefabil al mândrei şi frumoasei Nefertiti la braț cu venerabilul Verdi.

Sărbătoare la Palatul Cantacuzino

Mircea ŞTEFĂNESCU

Aula Palatului Cantacuzino era în seara zilei de 15 ianuarie 2013 arhiplină, animată şi fremătătoare. Publicul era format din academicieni, medici, profesori. studenți şi elevi.

15 ianuarie este ziua naşterii lui Mihail Eminescu şi Ziua Culturii naționale.

Cu acest prilej şi cu această focalizare, Fundația şi Editura „Spandugino", împreună cu Federația Română a Asociațiilor, Centrelor şi Cluburilor pentru UNESCO, prin Alumnus Club şi în parteneriat cu Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor din România au organizat a IV-a ediție a proiectului **Întâlnirile din biblioteca ta**, o relevantă întâlnire cu muzica şi cu istoria literară centrată pe opera, semnificația şi personalitatea Marelui Poet.

Doamna Lavinia Spandonide, Preşedinte fondator al Fundației Spandugino, a susținut un discurs plin de conținut şi emoție prin care şi-a definit un credo în următoarea misiune: „Fundația îşi propune să dea amploarea cuvenită instituției mentoratului şi a recuperării memoriei. Programele educaționale vizează creşterea gradului de conştientizare a diversității culturale şi a dialogului intercultural. Educație şi cultură pentru un viitor mai bun".

Important a fost, în acest context, anunțul că Fundația şi Editura Spandugino în parteneriat cu UCMR, în cadrul întâlnirilor cu public pe care le are programate în

Aula Palatului Cantacuzino, va include portrete ale compozitorilor contemporani reprezentativi, evidențiind contribuția şcolii noastre naționale la patrimoniul muzical universal. Mai mult, Fundația Spandugino îşi propune, ca pe termen mediu şi lung, să încurajeze componistica națională contemporană, prin crearea unui portofoliu de opere artistice originale, ceea ce va însemna lansarea unor serii anuale de comenzi, cu precădere pentru genul cameral.

Revenind la suita momentelor derulate în seara zilei de 15 ianuarie 2013 în Aula Palatului Cantacuzino, momente spectaculare, evocative şi sapiențiale, a apărut memorabilă auditia suitei **Un bestiar mitologic**, grifon, unicorn, mandragora, sfinx, hipogrif şi dragon, compusă de Dan Dediu în interpretarea pianistei Valentina Sandu Dediu şi a violonistei Diana Moş.

Dan Dediu, în prezentarea pe care a făcut-o compoziției sale, a spus că nu este vorba de o ilustrare propriu zisă a acestor vietăți imaginare, ci de relevarea unor tipologii umane, a unor universuri psihologice, şi aici - spun eu – intrăm în teoria afectelor.

Din punct de vedere strict componistic, Dan Dediu a realizat o scriere şi implicit – prin aportul interpretării – o lansare în audibil, a unei opere debordantă ca inventică, de mare agilitate şi vivacitate concertistică, virtuozică, iar, în realitatea probată ca atare a contracției şi dilatării timpului, spun că, deşi lucrarea durează aproximativ o jumătate de oră, senzația temporală pe care am trăit-o a fost de nu mai mult de patru-cinci minute.

Valentina Sandu Dediu a dat vigoare pe claviatură

unui determinism integral, încifrat în universul compozitorului, determinism riguros, puternic şi tulburător, iar violonista Diana Moş cu al ei comportament scenic admirabil, a conferit interpretării părții sale, spirit şi aplomb, cele două muziciene creând laolaltă iluzia superioară că interpret, instrument şi muzică pot fi unul şi acelaşi vector pe ecranul de înțeles, de minte, de sensibilitate şi de reacție viscerală al ascultătorului.

În programul serii au succedat apoi scurte dar şi dense alocuțiuni şi exegeze eminesciene, rostite de 3 somități ale istoriei şi teoriei literare româneşti, respectiv scriitorul C.D.Zeletin, academicianul Solomon Marcus şi Prof. Univ. Dr. Mihai Zamfir. Luările de cuvânt au fost urmărite atent, trezind un interes real în rândul asistenței, care era în transferul afectiv generat de momentul de artă luat ca atare. Aceste străpungeri ideatice în viziuni caleidoscopice de la scriitorul C.D.Zeletin, la academicianul Solomon Marcus şi la profesorul Mihai Zamfir s-au profilat desigur **ex cathedra**, dar la o mare înălțime, şi sens al tinereții, de parcă am fi devenit instantaneu studenți în primii ani de studii şi copleşiți de aurele celor care ni se adresau de pe podium.

Seara s-a încheiat cu prezența pe scenă a Coralei Academice Divina Armonie, Club UNESCO, dirijată de Marius Firca. Corala a interpretat piese corale scrise pe Universul eminescian, prezent în **Rugăciune**, muzica de Ionel Teodorescu, **La mijloc de codru des**, muzica de Paul Constantinescu, **Sara pe deal**, muzica de Vasile Popovici, **Ce te legeni codrule**, muzica de Gheorghe Scheletti, **Somnoroase păsărele**, muzica de Tudor Flondor, **Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie**, muzica de Cornel Trăilescu.

Publicul a aplaudat cu căldură formația corală şi pe dirijorul Marius Firca, ale căror evoluții au încheiat sub sigla muzicii această seară de 15 ianuarie 2013, în sala de recitaluri şi concerte a Palatului Cantacuzino.

Adio, Helmut Plattner!

Tudor MOISIN

Kirchenmusikdirektor (Kmd) **Helmut Plattner** - unul din marii organişti din România a părăsit această lume la Berlin, intrând în eternitate, în ziua de 29 decembrie 2012.

Muzician complex - profesor, organist, dirijor şi compozitor, om de mare caracter, Helmut Plattner, născut la Sibiu la 31 martie 1927, a început studiul pianului la vârsta de 6 ani cu Elsa Reschner şi Hanna Schuller (elevă a lui Wilhelm Kempff) şi studiul orgii la 11 ani cu Franz Xaver Dressler.

La îndemnul marelui pianist Wilhelm Kempff, căruia tatăl său i l-a prezentat cu ocazia unui recital susţinut de acesta în anul 1942 la Sibiu, continuă studiul pianului pentru a urma o carieră pianistică.

În anul 1948 se înscrie la Conservatorul din Bucureşti unde studiază pianul la clasa eminentelor profesoare Florica Musicescu şi Silvia Şerbescu. În timpul studenţiei, desfăşoară o susţinută activitate concertistică la orgă, încurajat de profesoara Silvia Şerbescu, care întrevede în el în el un viitor mare organist. După absolvirea Conservatorului în anul 1953, urmează o specializare în orgă cu prefesorul Jiri Reinberger din Praga, în urma căreia susţine şi licenţa în orgă. În anul 1954 înfiinţează clasa de orgă a Conservatorului din Bucureşti pe care o conduce 20 ani (între anii1954-1974). Plecat în Germania în anul 1974, îşi continuă activitatea didactică la Essen şi la Bayreuth, oraş în care se stabileşte şi în care predă timp de peste 20 ani orga şi improvizaţia de coral la Academia de Muzică religioasă din Bavaria cu sediul în Bayreuth. Discipolii săi şi ai Lidiei Sumneviciabsolventa primei promoţii a secţiei orgă şi succesoare la catedra clasei de orgă a Conservatorului din Bucureşti - ajung profesori la Conservatoarele din Bucureşti, Cluj, Timişoara, Braşov, Târgu-Mureş şi titulari ai unor importante orgi: Biserica Neagră (Braşov), Biserica Evanghelică din Sibiu - cea mai importantă orgă din România, Catedrala Dom din Timişoara, Marile biserici din Cluj, Filarmonica din Tg. Mureş, Biserica Lutherană, Catedrala Sf. Iosif, Universitatea Naţională de Muzică şi Societatea Română de Radiodifuziune din Bucureşti precum şi din importante centre muzicale ca: Viena, Alborg (Danemarca), München, Philadelphia, etc.

În calitate de organist susţine o bogată activitate concertistică în România (Bucureşti şi centrele importante). Întreprinde turnee în Uniunea Sovietică şi statele foste socialiste, în centrele muzicale din Germania şi din majoritatea ţărilor europeni, în importante centre muzicale din America, Asia.

Împreună cu ansamblul de cantate Bayreuther Kantatenkreis (cor şi orchestră de cameră), pe care îl întemeiază în anul 1980, interpretează în calitate de solist şi dirijor peste 40 cantate sacre de J.S.Bach, cantate, ode, imnuri sacre de Scheid, Schütz, Buxtehude, Lübeck, Mozart, Mendelsohn-Bartholdy, Liszt. Repertoriul său vast cuprinde integrala lucrărilor pentru orgă de J.S. Bach, G.Fr. Händel, C.Franck, Max Reger, O. Messiaen, lucrări de compozitori preclasici şi baroc, clasici, romantici, din sec. XX şi români. Dotat cu o memorie excepţională, interpretează toate lucrările din memorie, lucru rar întâlnit la organişti.

După anul 1989, este invitat în mai multe rânduri în România (1993, 1998, 2000), unde susţine recitaluri şi concerte pe toate orgile importante din Bucureşti (Sala Radiodifuziunii, Ateneul român, Catedrala Sf. Iosif, Biserica Lutherană, Biserica Italiană, Universitatea Naţională de Muzică), Tg. Mureş (orga de la Palatul Culturii).

Are un rol decisiv în organizarea primelor 2 festivaluri internaţionale de orgă din Bucureşti cu prilejul aniversării a 50 ani de la înfiinţarea clasei de orgă (2004) şi de la absolvirea primei promoţii de organişti (2009), în cadrul cărora susţine peste 10 recitaluri şi concerte cu orchestra:

Susţine cursuri de măiestrie artistică (Master class) cu tineri organişti şi cu studenţii claselor de orgă ale Universităţilor din Bucureşti, Cluj, Timişoara, Braşov (1998, 2000, 2004, 2009).

Realizează numeroase înregistrări, Radio, pe disc de gramofon şi pe CD

Personalitatea lui Helmut Plattner se întregeşte prin creaţia sa componistică, debutând în anii 1943-1946 cu lucrări instrumentale şi camerale, continuând în anii maturităţii cu trei cantate sacre pentru solişti, cor şi orchestră, peste 30 lucrări pentru orgă dintre care două lucrări ample publicate în anul 2012 în ediţie Urtext în prestigioasa editură a Universităţii Naţionale de Muzică din Bucureşti.

Plecarea sa dintre noi a lăsat în urma sa imaginea luminoasă a unui om integru şi regretul despărţirii de un mare muzician, întemeietor de şcoală, susţinător al organiştilor din România pe care i-a promovat, ajutându-i să susţină recitaluri în Germania, ori de câte ori a avut ocazia.

Maria Cebotari

(urmare din numărul trecut)

Discul şi filmul nu numai că i-au salvat anonimatul nedrept al tuturor interpreţilor dinainte de 1900, dar i-au amplificat imaginea în conştiinţa artei interpretative şi, prin comparaţie cu generaţiile lirice care au urmat-o în posteritate, au transformat-o într-o legendă, într-un mit artistic naţional. Istoriografii teatrului muzical, discografii şi filmologii contemporani încearcă – prin comparaţii documentare riguroase – să-i asigure un loc cât mai sus în ierarhia valorilor genului lirico-dramatic. Dacă pentru cercetătorii dintre Prut şi Nistru, Cebotari a devenit mitul Mariilor nemuritoare, fiind „mândria şi durerea Basarabiei” prima, iar a doua, Bieşu, „*bucuria Moldovei*”, în schimb pentru şcoala românească de canto, numele ei s-a alăturat definitiv pleiadei vocilor de aur autohtone: Elena Teodorini, Darclée, Nuovina, Ursuleac, Cotrubaş şi Angela Gheorghiu. Condeiele străine (în special cele germane şi italiene) o compară pe compatrioata noastră cu Maria Callas şi Claudia Maria Muzio (partenera lui Caruso în *Tosca* la *Metropolitan*, 1916).

Deşi legăturile interpretei basarabene cu România s-au redus doar la trei întâlniri (prima în 1926, ca actriţă în Trupa sovietică a Teatrului de Artă din Moscova, aflată în drum spre Franţa, a doua în 1940 la Bucureşti cu spectacolele *Traviata* şi *Madama Butterfly* la Opera Română şi a treia, tot în Capitala noastră, cu *Boema*, *Traviata* şi *Madama Butterfly*, în 1942), totuşi colaborările cu dirijorii Ionel Perlea, Jean Bobescu şi Egizio Massini au marcat-o profund, răscolindu-i sentimentele naţionale, parţial strecurate în pelicula anti-comunistă, româno-italiană, *Odessa în flăcări*, turnată în Italia (1942), cu distribuţie mixtă, dar cu fundalul sonor semnat de compozitorii noştri, Ion Vasilescu şi Tiberiu Brediceanu. În ziua de 9 mai 1942, Majestatea Sa Regele Mihai I a decorat-o pe Maria Cebotari cu ordinul *Coroana României*. Poate că cercetătorii noştri nu vor mai uita să-i pronunţe în viitor numele, când vor aminti de capodoperele *Traviata*, *Madama Butterfly* şi *Boema* – spectacolele de referinţă ale sopranelor române din ultimul secol, în care a strălucit odinioară şi Maria Cebotari. Celebra miniatură coregrafică a lui Debussy „*Moartea lebedei*” cu balerina Ana Pavlova este unanim alăturată de presa străină cu scenele morţii eroinelor Violetta Valéry şi Madama Cio-Cio-San în magistrala tălmăcire a „*Privighetorii Moldovei*”.

Mitul postum al Mariei *românce* (de ce oare, toate vedetele lirice, Callas, Muzio, Malibran, Cebotari şi Bieşu – au apelat la prenumele creştin al Fecioarei ce ni l-a dăruit pe Hristos?) pluteşte miraculos peste timp, ascuns parcă în documentele *audio* (discuri) şi *video* (pelicule cinematografice), aşteptând decriptarea muzicologilor şi filmologilor contemporani. Mesajul legendei Cebotari peste vremuri mai bune stă în capacitatea cercetătorilor actuali (în primul rând a monografului Aurelian Dănilă) să scoată cât mai repede esenţele spirituale perene, păstrate în puţinele izvoare risipite în lume, de acea „*stea rătăcitoare*” de la Chişinău, spre a fi transformată în „*Luceafăr*” permanent strălucitor al liricii universale, acolo unde – în sfârşit – va trebui să-şi ocupe locul binemeritat, în eternitate. (**Viorel COSMA)**

Spectacole închinate poetului Mihai Eminescu

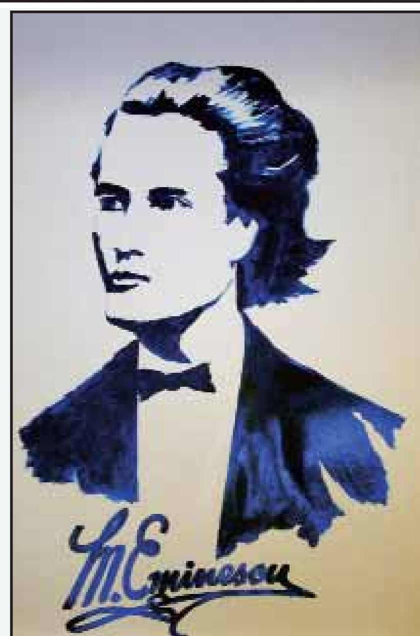
Ruxandra MIREA

Călătoria artistică în vremea şi lumea lui Mihai Eminescu a însemnat o concentrare şi o irupere a calităților vocale, recitative şi coregrafice a artiştilor Facultății de Arte, Universitatea *Ovidius* din Constanta. Cadre didactice şi studenți au aniversat împlinirea a 163 de ani de la naşterea "poetului nepereche". Două manifestări au fost receptate în luna ianuarie, în mediul universitar, evocând figura plină de autenticitate a lui Mihai Eminescu.

Respectând ordinea cronologică a manifestărilor, primul eveniment s-a desfăşurat la Muzeul de Artă, Constanța, în 17 ianuarie 2013. Proiectul izbutit, denumit *Caleidoscop muzical*, cu evidente perspective, al sopranei Irina Ionescu, asist. Univ. dr. al Facultății de Arte, a exprimat artistic, definit şi chintesențial aspirația autoarei de a cultiva cântul vocal în cadrul doct al *Atelierului liric*. Fiind primul spectacol din seria propusă de autoare, proiectul se prezintă într-o formă progresivă, ce se va derula pe parcursul a mai multor luni. Evoluția studenților, aflați în grija şi educarea tinerei soprane, în arta cântului, va constitui măsura calității acestei intenții, cu o ambivalență didactică şi artistică, prin educația muzicală. În acest prim spectacol, *Cântându-l pe Eminescu*, muzicologul Ruxandra Mirea, lect. Univ. Dr. al Facultății de Arte, Constanța, a conferențiat despre legăturile ineluctabile ale poetului Mihai Eminescu cu personalități muzicale ale vremii, cu valoroşi oameni de cultură care au interferat şi impresionat creația sa. Apropierea insațiabilă a poetului, de cultură şi muzică în anii petrecuți la Cernăuți, Viena şi Berlin, au fost consemnați de către muzicolog, înspre devoalarea şi corelarea cu muzicalitatea versului eminescian. Pecetea vieții artistice a înflăcăratului secol XIX a determinat direcția majoră a stilisticii eminesciene, care mai apoi a influențat valoroşi compozitori ai culturii muzicale româneşti. În acest sens, soprana Irina Ionescu a susținut un recital de lieduri pe versurile eminesciene. Consemnăm intenția matură a pedagogului de a prezenta propriilor studenților, la scenă deschisă, un curs de aprofundare a disciplinei Canto. În pofida unui număr restrâns de lieduri, cinci, actul artistic s-a dovedit cuprinzător în reliefarea unei tehnici remarcabile, unei sensibilități drămuite în a profila conjuncția muzicii cu versul inspirat eminescian, a ştiinței de a integra spiritul fiecărui compozitor în semnificațiile poetice eminesciene.

Studenții specializării Interpretare muzicală-Canto îndrumați de către Irina Ionescu au fost deopotrivă beneficiarii dar şi protagoniştii acestei serate muzicale: Elera Meregiu, Iulia Cozubenco, Mirela Paraleu, Elfin Regep, Filiz Emin, Ionuț Anăstăsoaie, Mădălina Anghel. Fiecare dintre ei a dovedit, prin repertoriul ales, calitățile unor învățăcei aflați la început de drum, care acceptă cu condescendență dar şi efervescență, şcoala temeinică a maestrului lor. În acest creuzet arzător şi înălțător prin ideatica abordată, a fost cuprins aportul nepreţuit al pianistului corepetitor, lect. Univ. dr Nejla Ali. Partiturile repertoriului *Atelierul liric* au fost decriptate de domnia sa cu o tehnică şi o sensibilitate remarcabilă, egală ca implicare în stilistica variată.

Al doilea moment aniversar al poetului național a reunit din nou cadre didactice şi studenți ai Facultății de Arte, Universitatea *Ovidius* din Constanța. Publicul spectacolului din 18 ianuarie 2013 s-a întâlnit, prin literatura arzătoare şi originală a poetului, cu artiştii în devenire, studenții-masteranzi ai specializării Interpretare muzicală-Canto, studenții specializării Artele Spectacolului (Actorie) şi studenții specializării Artele Spectacolului (Coregrafie). Fascinația cuvântului eminescian a cuprins avântul artistic şi tactul pedagogic al conf. Univ. Dr. Dana Hanțiu, decan al Facultății de Arte, determinând-o să construiască proiectul *Eminescu in versuri muzică şi dans.* Bunăoară, în *Aula Magna* am pătruns într-un altfel de laborator artistic, ce aminteşte de templul antic grecesc, unde sincretismul artelor a germinat, în timp, genurile spectacolului, dramatic, liric şi coregrafic. Momentul înfrățirii celor trei specializări s-a distins prin colaborarea cadrelor didactice ale Facultății de Arte, conf. Univ. Dr. Dana Hanțiu, lect. Univ. Dr. Ardelean Ioan, lect. Univ. Dr. Gabriela Oprea precum şi a distinsei doamne, masterand al specializării de coregrafie, Stela Cocârlea.

Conf. Univ. Dr. Dana Hanțiu a stimulat virtuțile fiecărui student, arătându-le libertatea pe care o oferă scena, dar şi posibilitatea de a se exprima şi de a se şlefui permanent. Aplauzele publicului au răsplătit aspirația tinerilor, natura lor artistică.

Cu o autoritate profesională remarcabilă baritonul- lect. Univ. dr Ioan Ardelean a conturat muzical genialitatea poetului național, interpretând câteva lieduri ale unor cunoscuți compozitori români: Gh. Dima, Nicolae Bretan, Carmen Petra-Basacopol. Aflat pe un tărâm al expresivității lirice, cu ştiința sa şi puterea inefabilei muzicii solistul a făurit demonstrația unei identificări de o intensitate remarcabilă cu poezia eminesciană. Pianistul corepetitor, lect. Univ. Dr. Gabriela Oprea a bucurat auditoriul prin aceeaşi valoare şi măsură a tehnicii sale, dovedind comprehensibilitate a mesajului fiecărei stilistici componistice, a puterii controlate şi devotate de a susține partitura sa şi a soliştilor. Studenții masteranzi, specializarea Artele Spectacolului Liric (Ana Flutur, Cerasela Popa, Bogdan Alexiuc, Iulia Florea, Diana Măciucă) au dezvăluit resorturile educației vocale conduse spre desăvârşirea lor. Este din nou, aceaşi modalitate plină de înțelepciune, de a alterna ştiința maestrului prin cânt, cu interpretarea tinerilor discipoli.

Gestul de reîntregire a genurilor spectacolului a fost plăcut resimțită prin dantelăria vaporoasă, discretă dar sugestivă a dansului. Faima şi virtuțile artistice, ingeniozitatea construirii arhitecturii mişcărilor de dans, ale masterandei Stela Cocârlea, a impulsionat tinerii aspiranți la magia scenei. Creând coregrafia întregului spectacol, renumita balerină a trupei *Oleg Danovski*, a arătat devoțiunea sa pentru scenă, pentru bucuria şi cinetica gestului, grațios, ferm, arcuit, evanescent pe care a imprimat-o studenților.

Performanță şi sensibilitate a dovedit, în aceste două seri, artistul constănțean, deopotrivă profesor şi student. A câta oară? Este de fapt o atitudine constantă şi ardentă a colectivului Facultății de Arte, Universitatea *Ovidius* din Constanța, având ca scop perfomarea artelor studiate, clădirea unei conştiințe estetice înspre compunerea necondiționată şi permanentă a culturii naționale.

Premieră la Timişoara

Anca FLOREA

Aşteptată cu nerăbdare, deschiderea stagiunii la Opera din Timişoara a constituit, cu adevărat, un eveniment, atât prin readucerea în repertoriu a îndrăgitului **Faust** de Gounod, într-o montare „grad opera", cât şi prin distribuţia ce cuprindea „capete de afiş" precum basul Roberto Scandiuzzi sau soprana Nicoleta Ardelean, alături de un tânăr tenor – Like Xing - apreciat recent şi la Concursul „Operalia-Domingo", dar binecunosut publicului timişorean din spectacole anterioare.

La conferinţa de presă am aflat că partitura se prezintă integral, fără „tăieturile" tradiţionale, că regizorul şi scenograful Mario de Carlo – italian care a semnat deja câteva producţii de mare succes în acel teatru – a dorit să creeze atmosfera gândită şi Goethe şi Gounod pe coordonate cumva universal valabile, aşa cum şi coregraful Răzvan Mazilu a conceput **Noaptea Valpurgiei** ca o „nebunie" a celor de atunci şi de acum, dar şi că dirijorul David Crescenzi aborda pentru prima oară partitura, asemeni sopranei Nicoleta Ardelean, în timp ce Roberto Scandiuzzi preciza că revine cu mare plăcere în teatrul unde, cu prilejul evoluţiei sale din trecuta stagiune în **Attila** (în concert), a descoperit un mod de lucru, o ambianţă şi un ansamblu „ca în occident", seriozitate, profesionalism şi calitate la nivelul marilor scene pe care a cântat, de-a lungul vremii, şi alături de tenorul Corneliu Murgu, managerul Operei, ceea ce (şi) pentru renumitul solist constituie şi o plăcere şi o garanţie a unei producţii de valoare.

Biletele s-au vândut cu două săptămâni înainte, cererea fiind, în continuare, enormă, o sală arhiplină aplaudând entuziast o reprezentaţie de anvergură, concepută pe coordonate clasice

dar cu elemente de noutate, completând decorurile cu proiecţii perfect integrate – logic şi imagistic – fiecărui tablou în parte (evocarea Margaretei, apoi vinul „curgând" de „undeva" pentru a fi oferit celor de la chermeză, jocurile de forme şi culori ce preced desfăşurările din **Valpurgia** etc.); interesant este şi faptul că un imens „glob pământesc", aflat iniţial în camera bătrânului savant, devine spre final „închisoarea" Margaretei, pentru ca pe ultimele acorduri să-l regăsim din nou în decorul din **Prolog**, Faust redevenind bătrân, închizând astfel „cercul" cu multiple semnificaţii. Deloc întâmplător, o balustradă în forma unei mâini cu degetele crispate, parcă într-un gest de posesie-constrângere implacabilă, se regăseşte deopotrivă în camera lui Faust şi în faţa casei Margaretei, iar costumele sunt de Ev Mediu, dar cu trimiteri la portul olandez (chermeza sugerând un celebru tablou de Breugel, care de altfel guvernează scena în fundal) sau poate la cel al soldaţilor spanioli, Mefisto apare iniţial (poate surprinzător) în alb, apoi în negru sau în roşu, Faust şi Margareta de asemenea în alb sau negru, în tabloul coregrafic apărând şi bine ştiutele personaje mitologice sau din antichitate, dar şi soldaţi sau apariţii „de cabaret", toate extrem de elegante şi sugestive, însă fără ostentaţie. Luminile contribuie de asemenea la împlinirea unor momente de mare încărcătură emoţională şi dramatică, iar „vietăţile" ce se târăsc mai tot timpul în preajma lui Mefisto sunt deosebit de expresive, implicându-se chiar în acţiune, pentru că, spre exemplu, în „scena bisericii", Margareta ţine în braţe un copil (înfăşurat în roşu-negru), pe care acele „jivine" i-l smulg din braţe, îl dezbracă şi… dispar cu el, efectul fiind de mare impact.

Pe de altă parte, Mefisto nu are nimic malefic, ba chiar, exceptând câteva secvenţe, este relaxat, amuzat, amabil şi zâmbitor, iar duelul dintre Faust şi Valentin nu are loc în realitate, ci Mefisto le conduce gesturile de înfruntare (fără spadă) ca într-o vrajă ce determină uciderea oşteanului.

În rest, eroii evoluează aşa cum îi ştim, în acea seară beneficiind de interpreţi pe măsură, Like Xing surprinzând extrem de plăcut prin glasul cald, penetrant, generos, cu acut strălucitor şi frază condusă cu rafinament, tânărul solist căpătând acum şi dezinvoltura necesară, aducând şi o anume

inocenţă ce susţine foarte bine ideea regizorală, Roberto Scandiuzzi demonstrând încă o dată că este un atent cunoscător al stilului muzicii franceze, mizând mult pe inflexiuni şi accente expresive, nu pe forţă, construindu-şi cu inteligenţă demersul artistic în maniera mai curând insinuantă decât dominatoare, în timp ce Nicoleta Ardelean a întruchipat o eroină credibilă, nu foarte implicată ca joc şi atitudine scenică, dar cântând îngrijit, sensibil, deşi glasul parcă nu mai are „caratele" de altădată; Dan Patacă a fost un Valentin convingător, Gabriela Varvari (Siebel) a creionat un adolescent simpatic, cu un cânt pe măsură, Ramona Zaharia s-a remarcat prin glasul frumos şi personalitatea pregnantă fie şi în Martha, iar Mihai Sâmbotean a etalat o voce robustă în Wagner.

Balerinii au avut intervenţii plastice şi (din nou) de efect, cu mişcări lascive sau gesturi frânte, cu graţie sau explodând temperamental, Răzvan Mazilu adaptându-şi conceptul posibilităţilor ansamblului, corul (pregătit de Laura Mare) a demonstrat că poate să cânte excelent şi în nuanţe estompate, aspect poate surprinzător la chermeză (când de obicei totul este în forte) dar bine gândit, „corul soldaţilor" stârnind, firesc, ovaţii prelungi, iar orchestra a creat pagini superbe, cu o paletă expresivă adesea impresionantă, dirijorul David Crescenzi reuşind să conducă nu doar cu siguranţă (şi… fără decalaje!) cele peste 3 ore de muzică, ci şi perfect în spiritul muzicii romantice franceze, solo-urile instrumentale fiind, la rândul lor, impecabile.

O seară cuceritoare, în realizarea căreia s-au implicat cu pasiune absolut toţi angajaţii, de la director la ansamblu, solişti sau tehnicieni, un public încântat, cu mulţi spectatori străini şi comentatori sosiţi special de peste hotare, în deschiderea unei stagiuni care va sta sub semnul aniversării celor 65 de ani trecuţi de la prima ridicare de cortină la Opera din Timişoara, anunţându-se, până în octombrie 2013, multe alte repere de certă atractivitate şi, firesc, de mare valoare artistică, prin care directorul Corneliu Murgu doreşte şi să aducă ceva nou, deosebit, şi să onoreze tradiţia unui teatru liric situat, de mulţi ani, în fruntea celor din ţară, ceea ce se confirmă din plin cu fiecare nouă producţie prezentată la sediu sau „în deplasare".

„My Fair Lady”, la Constanța

Anca FLOREA

Timp de aproape o lună, Festivalul internațional al muzicii și dansului – ajuns la ediția XXXVIII (pornind, cândva de la titulatura Festivalului de operă și balet), propune, la Opera din Constanța, timp de aproape o lună repere din cele mai variate, de la **Stabat Mater** și **Bărbierul din Sevilla** de Rossini la **Aida** și **Carmen** sau **Liliacul** (oferit de ansamblul Teatrului de Operetă din București), de la balete celebre precum **Lacul lebedelor** sau **Cenușăreasa** la recenta premieră pentru copii **Micuța Dorothy** sau la gale de operă (inclusiv cea prezentată de Opera din Brașov), dar și alte două premiere, ceea ce este, cu adevărat, o performanță, mai ales într-o perioadă când problemele financiare sunt, în general, la ordinea zilei. Dar cum managerul Daniela Vlădescu a știut să-și gândească din timp „țintele”, duminică 28 octombrie am asistat la noua producție cu **My Fair Lady** de Loewe, îndrăgit și celebru musical care, în urmă cu un sfert de secol, fusese montat, pe aceeași scenă, în viziunea lui Ion Caramitru. De această dată, invitată a fost regizoarea Alice Barb, abordând astfel cea de a doua lucrare în genul muzical (după debutul brașovean de anul trecut), o provocare fiind, cu siguranță, propriul libret raportat la piesa **Pygmalion** de Bernard Shaw (scrisă exact acum 100 de ani), care a inspirat partitura; și tocmai de aceea, secvențele de proză sunt extrem de generoase și ofertante atât pentru regizor, cât mai ales pentru interpreți, cu replici savuroase, cu planuri expresive diverse, cu momente în care dicția devine esențială. Iar actorii trebuie să poată cânta, iar soliștii vocali… să poată juca și rosti textul ca adevărați actori. Pentru că pe scenă evoluează ambele „categorii”, iar pentru Alice Barb dorința a fost să-i aducă la același nivel de performanță artistică, unii având experiența personajelor respective din producții anterioare, majoritatea „intrând” însă pentru prima oară în pielea eroilor pe care au reușit să-i contureze cu dezinvoltură și farmec. Astfel, Lucia Mihalache a devenit o charismatică Eliza, frumoasă, simpatică și expresivă (chiar dacă textul inițial ar fi trebuit să fie mult mai stâlcit, iar trecerea la vorbirea elegantă mai nuanțată, mersul prima oară pe tocuri mai stângaci, ca și poziția pe scaun, pentru a mări contrastul), cântând cu siguranță și cu o voce agreabilă; actorul Liviu Manolache a fost convingător în Higgins, susținând și părțile muzicale cu acuratețe și mai ales cu precizie ritmică (ceea ce este extrem de important în relația cu orchestra și în ansambluri), Gabriela Dobre a devenit o D-nă Pierce (departe de „modelul” consacrat al duenei), suplă, cochetă, cu izbucniri amuzante, soprana Gladiola Nițulescu (de la Operetă) a abordat rolul de proză al D-nei Higgins cu verva sa dintotdeauna, Bogdan Sandu a fost… ce trebuie în Freddy, basul Constantin Acsinte reluând personajul Pickering în maniera uneori năucă, alteori cu „morga” englezească a „colonelului” cu un umor ce reiese mai curând din situații și reacții, iar basul Mihnea Lamatic (de la ONB) a redevenit Doolitle, cântând, dansând, vorbind într-un mod pe care îl vrea apropiat unui veritabil „gunoier”, o distribuție numeroasă implicându-se în realizarea unui spectacol unitar, coerent, din care nu lipsesc nici dansurile (de stradă sau de salon) în coregrafia imaginată de Mihail Mândruțiu, beneficiind de scenografia gândită de Adriana Grand – costume multicolore de început de secol XX (poate prea îngrijite pentru florărese, ca și pieptănătura, de altfel), decoruri funcționale, cu o structură fixă (coloane-panou, trepte mereu cu „nourași albi pe cerul albastru”), și panouri-paravan între tablouri, simpatic decorate cu „poze” intens colorate, adaptate momentului respectiv – flori, un cal (evident alb), aceiași norișori etc. Totul are un aer de voioșie și o anume poezie, acțiunea se derulează destul de fluent (pauzele între proză și cânt, în care solistul așteaptă coordonarea cu orchestra, urmând să dispară, probabil, în spectacolele următoare), regia este logică, pe coordonate tradiționale, dar cu „poante” care, prin repetare, se banalizează – în fiecare strofă din ariile Elizei apar, rând pe rând, în mișcare identică, subretele (care, oricum, la 3 noaptea sunt impecabil îmbrăcate în negru, cu botine, în timp ce D-na Pierce este, firesc, în cămașă de noapte și cu bonetă), fiecare ansamblu al străzii defilează prin sală, pe același traseu, în aceeași manieră etc., simpatică fiind implicarea spectatorilor prin „dialogul” cu florăresele sau cu alte personaje mai „fără maniere”.

Corul (pregătit, ca de obicei, de Adrian Stanache) a sunat bine și s-a integrat excelent în mișcarea scenică, iar orchestra a avut o misiune dificilă, asemeni dirijorului Gheorghe Stanciu care, cu experiența și calmul său (adesea… aparent) a reușit să urmărească și să echilibreze în special evoluția soliștilor, solicitând un plus de atenție fie debutanții, fie actorii-cântăreți, rezultatul fiind însă demn de aplaudat, așa cum s-a dovedit întreaga reprezentație, pentru că publicul extrem de numeros a reacționat prompt la orice poantă, arie, duet sau ansamblu, la final entuziasmul fiind general, iar felicitările pe măsură, ceea ce, în fond, rămâne cel mai important.

Pregătit în condiții uneori dificile (incluzând și indisponibilitatea unui actor accidentat și… altele), dar cu multă muncă și dăruire, musical-ului **My Fair Lady** va face, cu siguranță, „serie lungă”, așa cum probabil se va petrece și cu noul poem-coregrafic **L'Heures d'or de Paris** (coregrafia și scenografia Horațiu Cherecheș, soliști vocali Daniela Vlădescu, Bianca Ionescu, Marius Eftime), precedând Gala de operă dirijată de Adrian Morar (printre oaspeți Dragana Radkovic din Serbia, Marius Manea, Alfredo Pascu sau Ștefan Ignat) și balul care a marcat finalul festivalului într-o atmosferă „de bine”.

Regal la Sala Radio

Carmen MANEA

Publicul prezent în sala de concert a Radiodifuziunii în 23 ianuarie 2013 a avut ocazia să asculte o formație camerală inedită, alcătuită din trei muzicieni români de valoare excepțională: pianista Dana Borşan, violoncelistul Marin Cazacu şi clarinetistul Emil Vişenescu. Recitalul a adus împreună trei instrumente, remarcabile prin calitățile lor timbrale; prin intermediul combinațiilor sonore originale, protagoniştii au avut posibilitatea de a exprima un evantai subtil de nuanțe şi de trăiri sufleteşti. Repertoriul abordat a evidențiat atât valoarea incontestabilă a fiecărui membru al trio-ului, cât şi colaborarea artistică fructuoasă, care a contribuit la realizarea unor versiuni de referință a lucrărilor abordate. Manifestarea muzicală a constituit în acelaşi timp un model de îmbinare armonioasă a fanteziei cu rigoarea în procesul interpretativ.

Prin activitatea solistică şi camerală prodigioasă, desfăşurată pe cele mai importante scene de concert din țară şi din străinătate, pianista Dana Borşan ocupă un loc important printre maeştrii actuali ai claviaturii. La fel de apreciat este violoncelistul Marin Cazacu, în postură de solist şi de membru al multor formații camerale, precum şi de director al orchestrelor de tineret din România. Clarinetistul Emil Vişenescu desfăşoară o activitate bogată în cadrul Filarmonicii bucureştene, precum şi în câteva ansambluri camerale, fiind un excelent interpret al lucrărilor din diverse epoci creatoare, dar şi un promotor fervent al muzicii contemporane. Cei trei artişti fac parte din elita învățământului universitar de specialitate, implicându-se cu pasiune şi

Marin Cazacu

competență în formarea tinerelor generații de muzicieni.

De la primele acorduri, interpreții au captivat spectatorii, pe care i-au antrenat în fluxul irezistibil al muzicii. Pe tot parcursul recitalului, prestația artistică s-a remarcat prin sinceritate, prin spontaneitate şi fantezie, prin rafinament dinamic şi agogic, printr-o inspirată viziune poetică. Am admirat calitatea expresivă şi sonoră a fiecărui instrument în parte, timbralitatea cuceritoare a ansamblului, dezinvoltura şi naturalețea cu care au fost prezentate ideile muzicale, precum şi preocuparea de a reliefa toate detaliile şi a le integra firesc în arhitectura lucrărilor. Pe lângă arta interpretativă de excepție, s-a simțit bucuria de a cânta împreună a muzicienilor, dorința lor de a face cunoscute publicului creații valoroase ale repertoriului cameral, prezentate mai rar în concert.

Recitalul a fost o adevărată lecție de măiestrie, pusă în slujba patrimoniului muzical şi a îmbogățirii spirituale a auditorilor, aceia care au nevoia, gustul şi pasiunea de a asculta muzică de cea mai bună calitate. Pentru protagonişti, evenimentul a constituit un prilej de a promova şi valorifica un repertoriu de înaltă clasă şi de a-şi evidenția plenar calitățile proprii.

În debutul recitalului a fost interpretat ***Trio opus 11 în si bemol major*** de Beethoven, compus în anul 1798. Prima mişcare, *Allegro con brio* a prilejuit interpreților ocazia de a evidenția bogăția melodică, originalitatea armonică, vivacitatea şi prospețimea discursului muzical. Mişcarea a doua, *Adagio* a fost marcată de cantabilitatea generoasă şi expresia originală, rezultată din îmbinarea armonioasă a sonorității instrumentelor.

Emil Vişenes

Finalul, *Tema:Pria ch'io l'impegno. Allegretto-Variațiunile I-IX*, constituie centrul de greutate al lucrării. Există o similitudine în ce priveşte tonalitatea (si bemil major) şi forma lucrării prezentate şi *Trio-ul opus 97, supranumit Arhiducele*. În ambele creații camerale, Beethoven realizează în cadrul temei cu variațiuni o progresie expresivă de mare profunzime şi subtilitate. În *Tema cu variațiuni* a *Trio-ului opus 11*, interpreții au reliefat cu sinceritate şi măiestrie un diapazon variat de stări sufleteşti, situate între lirism, tensiune dramatică şi vervă debordantă.

A urmat ***Trio-ul "Patetic" în re minor*** de Mihail Ivanovici Glinka (scris în 1832), creație camerală complexă, remarcabilă prin frumusețea discursului muzical, prin rafinamentul scriiturii instrumentale şi prin bogăția semnificațiilor. Elaborată în 4 secțiuni contrastante, lucrarea demonstrează capacitatea de sinteză a compozitorului, care, într-un spațiu limitat, reuşeşte să întruchipeze un caleidoscop bogat de imagini muzicale, să evidențieze calitățile timbrale ale instrumentelor şi măiestria interpreților.

În prima mişcare, *Allegro moderato,* am admirat sinceritatea şi emoția cu care au fost prezentate temele cantabile, contrastele între motivele energice şi frazele melodice cu conținut poetic, dialogul plin de fantezie al interpreților. A urmat *Scherzo-ul* remarcabil prin strălucire şi vitalitate, care le-a oferit artiştilor prilejul de a etala o gamă bogată de mijloace specifice, de a realiza efecte timbrale şi dinamice originale. Aceştia au reliefat cu multă sensibilitate şi măiestrie conținutul poetic al secțiunii *Trio* (*Meno mosso*). Mişcarea a treia, *Largo*, a oferit

Dana Borşan

prilejul etalării timbralității specifice a instrumentelor şi a ansamblului, prin intermediul discursului muzical complex, de mare forță expresivă. Finalul *Allegro con spirito,* s-a remarcat prin dramatism, prin conciziunea exprimării, prin bogăția şi varietatea imaginilor muzicale. Contrastele dintre temele muzicale energice, tensionate şi acelea care evocă atmosfera poetică au fost redate convingător, cu rafinament şi fantezie; artiştii s-au concentrat asupra laturii expresive şi ideatice a lucrării.

Prestația de excepție a celor trei interpreți ne-a amintit terțetul de la sfârşitul actului I al operei *Ivan Susanin* de Glinka, în care muzica evocă unitatea sufletească a personajelor Antonida, Sobinin şi Susanin.

Recitalul s-a încheiat cu ***Trio opus 38 în mi bemol major*** de Beethoven (scris în 1803), lucrare de anvergură, remarcabilă prin dimensiunile ample şi prin bogăția conținutului. Evoluția gândirii muzicale a compozitorului, cu implicații directe asupra expresivității şi-a pus amprenta şi în arhitectura originală a lucrării, pe care acesta a structurat-o în 6 mişcări contrastante: *Adagio-Allegro con brio; Adagio cantabile; Tempo di Menuetto*; *Andante con variazioni; Scherzo:Allegro molto e vivace; Andante con moto alla Marcia-Presto.* Ca impresie generală, am remarcat trăirea la intensitate maximă a "evenimentelor" caracteristice fiecărei secțiuni şi mişcări în parte, preocuparea de a reliefa detaliile şi liniile mari ale construcției monumentale a lucrării. Prestația artistică a solicitat sensibilitatea şi facultățile receptive ale ascultătorilor (din sală de concert şi de la radio), asigurând comunicarea directă a mesajului muzicii.

Întreg recitalul a evidențiat preocuparea interpreților de a da viață creațiilor muzicale, de a le înnobila, de a le conferi expresia cea mai potrivită – filtrată prin sensibilitatea, cultura şi inteligența proprie -, de a realiza acordul între intențiile creatorilor şi exprimarea specifică. Spectatorii au fost martorii unui eveniment muzical de anvergură, a unei performanțe care a îngemănat măiestria cu bucuria de a colabora la cel mai înalt nivel. Artiştii de pe podium au demonstrat convingător că muzica nu este doar o sursă de delectare, ci şi un dar spiritual, o modalitate elevată de educare a publicului.

O editură multipremiată şi o carte medaliată, despre un întemeietor al muzicologiei româneşti

Lava BRATU

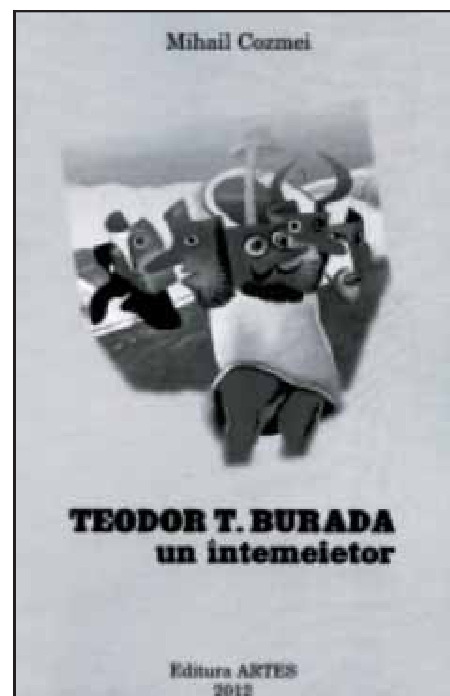
Înfiinţată în anul 1997, Editura „Artes” din Iaşi s-a impus destul de rapid, astfel că, din 2009, anual, a început să primească reputate premii din partea saloanelor de carte (a se vedea catalogul editurii). La rândul său, omagiindu-şi autorii, „Artes” a instituit propriile premii pentru titlurile preferate. O astfel de carte, care a primit medalia de argint pe 2012, este ***Teodor T. Burada - un întemeietor*** de **Mihail Cozmei**.

Scrisă cu seriozitate meticuloasă de profesionist al istoriografiei, cu exigenţă şi modestie moldovenească (percepţie de absolventă a Conservatorului „G. Enescu”...), dar şi cu mare iubire de muzică şi înaintaşi, cartea îşi spune propria-i geneză în secţiunea *Cuvânt înainte*, în care descoperim drumul de la „un *eserciţiu* de şcoală” prezentat profesorului George Breazul, până la forma complexă actuală, care onorează o datorie de suflet. „A sosit momentul să împlinesc promisiunea făcută Doamnei Lucia Burada-Romanescu, fiica muzicianului-savant”, mărturiseşte autorul.

Îngrijorat de convertirea dramatică a tradiţiei în tot felul de surogate care „trimit în subsidiar autenticitatea pe care a căutat-o, a descris-o şi a promovat-o T. T. Burada”, autorul apelează la „armele” muzicologului-profesor. În viziunea sa, „trecutul nu trebuie înţeles ca o ladă de zestre în care uitarea închide, cu grijulie avariţie, toate valorile muzicii noastre [...], ci ca o primitoare sală de concert sau spectacol, o bibliotecă cu rafturile şi cărţile la vedere, un muzeu mereu primenit de la o generaţie la alta”. De altfel, lucrarea are un final deschis, care atenţionează asupra treburilor de făcut în viitor: „T. T. Burada a lăsat o moştenire ştiinţifică bogată, care aşteaptă încă noi descifrări”...

Despre „specialistul şi omul de largă cultură”, care „a nutrit o vibrantă iubire pentru practicile folclorice, cu firescul şi simplitatea lor”, s-a scris profesionist, cu admiraţie şi hărnicie. Viaţa şi activitatea lui Teodor T. Burada (1839-1923), primul muzician membru al Academiei Române, au făcut obiectul studiului sistematic al muzicologilor români (în 1966 apare *Teodor T. Burada - Viaţa în imagini* de Viorel Cosma), iar operele sale au început a fi publicate din anul 1974 (în ediţiile critice semnate de acelaşi autor). Fiind un subiect extraordinar şi „de ne-evitat”, a fost explorat, tratat sau doar atins de aproape toţi cercetătorii români. Dintre aceştia, maestrul Mihail Cozmei îşi îndreaptă „gândurile recunoscătoare” spre cei care „mi-au marcat activitatea de cercetător” în mod direct, respectiv George Breazul, Romeo Ghircoiaşu, Viorel Cosma, Octavian Lazăr Cosma, Gheorghe Ciobanu şi George Pascu.

În acest context, lucrarea are meritul de a realiza o sinteză a personalităţii lui Teodor T. Burada şi a multiplelor sale preocupări de muzicolog, violonist, compozitor, istoriograf, etnograf, sociolog, critic muzical, animator, lingvist, militant, arheolog etc. Trebuie spus că întreaga construcţie urmează neabătut sugestia din titlu, aceea de a extrage esenţa fiinţei, vocaţia de iniţiator, precursor şi deschizător de drumuri care l-a animat necontenit pe Teodor T. Burada. Plasându-şi obiectivul sub acest semn al pionieratului, autorul şi-a organizat lucrarea ca atare. Datele biografice, de exemplu, sunt aduse în discuţie doar secvenţial şi cu scop revelator (cum ar fi spiţa familiei sau interferenţele profesiunii de suflet, muzica, cu profesia „de bază”, magistratura, pe care Teodor T. Burada a exercitat-o aproape douăzeci de ani, ca absolvent al Facultăţii de Drept din Paris). În schimb, aria de cercetare s-a lărgit până la dimensiuni vaste - în adâncime, suprafaţă şi pe scara timpului - pe măsura activităţii excepţionale a ilustrului om de cultură.

Cu răspunderea unei asemenea biografii profesionale, ştacheta lucrării a impus un plan amplu, cu câte un studiu separat pentru fiecare faţetă a laborioasei sale activităţi, plus o *Introducere* şi un capitol de *Concluzii finale*, deosebit de cuprinzătoare. Totul contextualizat, clasat critic şi scanat „la zi”, până la epuizarea subiectului. Rezultatul demersului este o istorie concentrată, un veritabil, util şi rapid instrument de lucru. În plus, deşi conţinutul ştiinţific este atât de dens şi se adresează unui anumit nivel de cunoaştere a subiectului, lectura cărţii „curge” limpede şi atrăgătoare ca stil.

S-ar putea spune că, intenţionat sau nu, cartea urmează chiar stilul figurii luminoase care a fost Teodor T. Burada, de cercetător studios şi neobosit, dar care, în acelaşi timp, debordează de omenesc şi naturaleţe senină în faţa vieţii. Cităm o astfel de caracterizare: [Teodor T. Burada] „scotoceşte arhive şi biblioteci, chestionează persoane vârstnice şi studiază lucrări de istorie, filosofie, muzicologie, ajungând la concluzia că o cultură modernă se poate întemeia numai pornind de la cunoaşterea practicilor şi realizărilor trecutului”. Pe de altă parte, „Nu a făcut o tragedie din faptul că a fost arestat ca spion sau hoţi de cai, şi nu a disperat când s-a aflat în situaţia de a se îneca în Marea Neagră sau a nimerit într-o localitate în care bântuia holera şi a fost pus în carantină.... A trecut prin toate cu înţelepciune şi încredere, muzica şi «scripca» fiindu-i de un nepreţuit ajutor. Relatările multiplelor aventuri din călătoriile sale de documentare întregesc portretul moral şi spiritual al savantului, dau culoare operei sale care devine, astfel, mai vie şi mai autentică”.

Un admirabil recital de muzică barocă

Mircea ŞTEFĂNESCU

La Biserica Anglicană din Bucureşti, Biserica Anglicană a Învierii, Dieter Stanzeleit, vioară, şi Adina Cocargeanu, orgă - au susținut un recital de o calitate interpretativă care a atins deseori cote ale unor autentice revelații.

Programul – de altfel, deosebit de complex şi de real interes artistic - şi anume: **Sonata în fa major, op. 1, nr. 12 . pentru vioară şi orgă**, de Haendel, **Partita a II-a în re minor, BMW 1004, pentru vioară solo**, de Bach, **Air con variazioni – Der harmonischer Grobschmied, penru orgă solo**, de Haendel, şi tot de Haendel, şi tot pentru orgă solo, **Preludiu şi fugă**, apoi **Cornet Voluntary** de Georg Berry.pentru orgă solo, şi în final, **Sonata în sol minor pentru vioară şi orgă**, de Tartini.

Dieter Stanzeleit, aflat acum la vârsta senectuții, dispune de o bogată şi impresionantă carieră muzicală, ca violonist în ansambluri simfonice de elită din Germania, inclusiv în anturajul unora dintre cei mai renumiți şefi de orchestra şi maeştri ai viorii. Acum, pentru Dieter Stanzeleit vioara este un confident intim şi de mare calitate, dar ce este făcut, este bun făcut şi răsunetul arcuşului său pe corzile viorii, în acea incintă austeră a Bisericii Anglicane, a avut darul rațiunii înseşi de a fi a muzicii.

Trăsătura lui de arcuş este fină şi catifelată, precizia pe tastatură, inclusiv intonația şi stilul, sunt expresii ale şcolii germane care însemnă, totodată şi cunoaştere şi cultură în universul acesta care este muzica.

Adina Cocargeanu mi-a apărut din primul moment ca o prezență muzicală convingătoare. Tânără, dinamică, sigură pe impactul sonor pe care îl generează, artista excelează inclusiv volitiv şi temperamental în potențarea orgii ca instrument şi de aici ca spirit al acelui dans şi a acelei figurați ale sunetelor, reuşită care nu este de regulă la îndemâna multora dintre cei care bat la porțile artei sunetelor.

Succesele sale în fața publicului i-au fost simbolic răsplătite nu numai cu aplauze şi aprecieri, dar şi cu conferirea titlului de Cetățean de onoare al Oraşului Constanța. Ceea ce spune, spune multe.

Gabriela Ungureanu pe scena Ateneului Român

Irina NIȚU

Din punct de vedere muzical, sfârşitul lunii ianuarie a fost marcat de un eveniment interesat desfăşurat la Ateneul Român din Bucureşti. Un concert în care orchestra şi corul Filarmonicii „George Enescu” au evoluat într-un repertoriu ofertant: *Cidul* de Jules Massenet, *Concertul nr 2 pentru pian şi orchestră* de Camille Saint-Saens respectiv uverturi şi coruri din operele lui Giuseppe Verdi (prezentate cu ocazia bicentenarului compozitorului în 31 ianuarie respectiv 1 februarie). Nu mi-am propus să scriu neapărat o cronică, ci să semnalez prezența unei

pianiste românce din generația tânără pe scena Ateneului, a cărei evoluție merită a fi adusă în prim-plan.

Deşi stabilită în Franța din anul 2000, numele **Gabrielei Ungureanu** nu este deloc străin publicului bucureştean datorită recitalurilor susținute de ea atât la Ateneu, cât şi pe alte scene din capitală. Anul 2013 i-a marcat însă debutul simfonic în compania orchestrei Filarmonicii „George Enescu” şi a dirijorului Octav Calleya.

Concertul nr. 2 de Saint-Saens s-a dovedit a fi o alegere cât se poate de inspirată pentru acest eveniment. Interpretarea pianistei a impresionat prin luciditate, capacitatea de susținere interioară a conținutului muzical şi uşurința cu care a dat viață compoziției. Frazările bine gândite, paleta dinamică bogată, colaborarea extrem de atentă cu orchestra sunt alte câteva atu-uri ale sale. Expresivitatea gesturilor pianistice îi dezvăluie personalitatea şi concepția asupra muzicii interpretate, astfel încât pot concluziona că am asistat la un act artistic valoros. Superlativele ar fi putut fi atinse dacă pregnanța sonoră a pasajelor din registrul acut

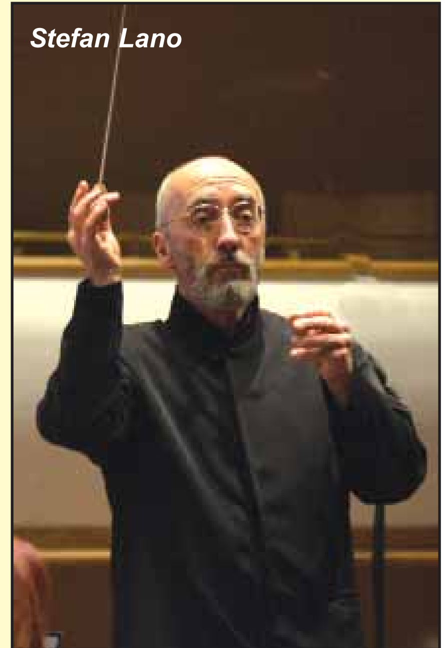
Sub semnul... melodiei

Mădălin Alexandru STĂNESCU

Vineri, 15 februarie, Orchestra Filarmonicii „George Enescu" ne-a invitat, împreună cu oaspetele său, dirijorul american Stefan Lano, la o seară închinată melodiei şi vocalităţii de tip romantic şi post-romantic.

Programul a debutat cu *Suita pastorală* de Emmanuel Chabrier, o pagină de o apreciabilă frumuseţe, ce reuneşte elemente specifice din a doua jumătate a secolului al XIX-lea dar are şi unele trimiteri spre perioade glorioase ale istoriei muzicale a Franţei. Cu discreţie în gestică, fără a epata, Stefan Lano a condus cu fermitate şi eleganţă ansamblul spre o realizare de ţinută a acestui opus ce reaminteşte ca tematică de alte lucrări ce au evocat lumea rurală, printre care şi geniala simfonie beethoveniană ce poartă acelaşi nume. La origine un ciclu de zece miniaturi pianistice, *Suita* lui Chabrier realizează un interesant tablou al lumii satului francez din care nu lipseşte acea *joie de vivre* atât de caracteristică acestui spaţiu geografic. Stefan Lano a subliniat cu inspiraţie melodiile fiecărei părţi a lucrării, acestea fiind expresia permanentei reconfigurări timbrale (se evidenţiază melodiile repartizate suflătorilor sau corzilor grave) şi a fanteziei coloristice a lui Chabrier. Totuşi nu putem să nu remarcăm finalul uşor neconvingător al Suitei, în care a părut că dirijorul şi orchestra nu s-au înţeles foarte bine.

Din plină epocă romantică suntem purtaţi în lumea muzicii post-romantice odată cu primele acorduri ale ciclului *Ultimele patru lieduri* de Richard Strauss, ce au avut-o ca protagonistă pe mezzo-soprana Gabriela Popescu. Scrise cu puţin timp înaintea morţii compozitorului, liedurile sunt un veritabil poem simfonic pentru voce şi orchestră, fiind o dovadă a măiestriei cu care Richard Strauss ştia să valorifice acest gen muzical. În versiunea audiată în Sala Mare a Ateneului Român, am remarcat experienţa şi certele calităţi vocale ale mezzo-sopranei Gabriela Popescu care au ajutat-o în realizarea unei partituri solistice remarcabile. Complexitatea melodiilor destinate vocii, ce merge de la un acut strălucitor în prima piesă, până la un moment în pianissimo de maximă sensibilitate, în finalul ultimului lied, reprezintă poate principala caracteristică a ciclului, pe care solista a marcat-o printr-o ştiinţă a utilizării diferitelor tehnici vocale. Pe tot parcursul prezentării liedurilor, orchestra eficient şi cu delicateţe condusă de Stefan Lano nu rămâne un simplu acompaniator ci este un adevărat personaj fiind un partener al vocii în desfăşurarea discursului muzical dominat de melodiile ancorate în cel mai pur stil post-romantic.

Stefan Lano

Ultimul opus propus a fost *Simfonia nr.9* în do major de Franz Schubert, ceea ce înseamnă că am revenit în Romantism, şi chiar în zorii acestuia. Aflată la confluenţa a două stiluri – clasic şi romantic – Simfonia nr.9 de Schubert a prilejuit dirijorului Stefan Lano etalarea vastelor sale cunoştinţe muzicale, exprimate în modalităţile în care a ştiut să aducă în prim-plan acele elemente cheie ale partiturii cum sunt semnalul cornului ce domină materialul motivic al primei părţi ce aminteşte de Simfonia a IX-a de Beethoven, melodicitatea părţii a doua înrudită într-o oarecare măsură cu cea din ciclul de lieduri *Călătorie de iarnă* ori vigoarea finalului în care apar, din nou, ecouri ale ultimei simfonii beethoveniene. De asemenea, Stefan Lano a găsit, cu inteligenţă, acele mijloace cu care a ţinut continuă concentrarea orchestrei şi atenţia publicului pe parcursul *Simfoniei nr.9* de Schubert, de o deosebită frumuseţe dar de o remarcabilă amploare.

Ca un fir nevăzut, cele trei lucrări din programul propus sunt legate de melodicitate, lucru poate deloc întâmplător dacă avem în vedere faptul că toţi compozitorii cântaţi în această seară au fost şi excelenţi autori de opere sau lieduri. De aceea, putem concluziona că seara de muzică de la Ateneu a stat sub semnul…melodiei.

ar fi fost mai mare, precum şi dacă raportul dintre solist şi orchestră ar fi fost, pe alocuri, redimensionat în favoarea pianistului (iar ansamblul ar fi avut mai puţine momente ezitante).

Dincolo de aceste remarci, echilibrul pe care **Gabriela Ungureanu** l-a atins din punct de vedere interpretativ prin coroborarea tehnicii cu expresivitatea, a *intenţiei* cu *faptul realizat* o situează printre pianiştii români importanţi ai momentului. Mi-aş dori foarte mult ca realizările sale să fie legate de numele României, şi nu doar de cel al Franţei, actuala ei ţară de reşedinţă. Avem atâtea exemple de valori româneşti prea puţin recunoscute şi apreciate de noi, românii, încât ar fi păcat să lungim în continuare lista lor.

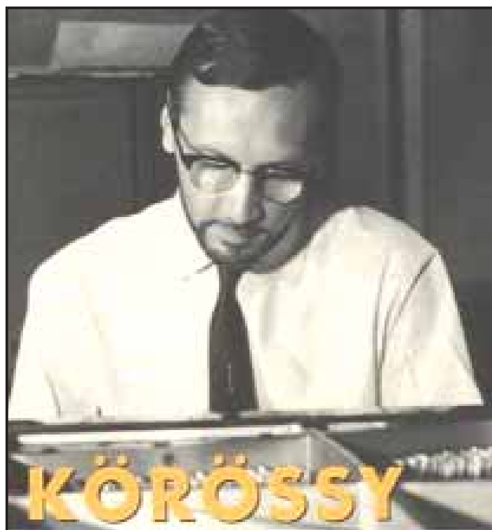
O sală plină şi aplauze binemeritate au răsplătit talentul şi concentrarea solistei. Personal, sper să îşi păstreze constant entuziasmul, să-şi surclaseze mereu nivelul calitativ înalt al interpretării, şi nu în ultimul rând, să revină pe scenele din Bucureşti cu noi propuneri, la fel de interesante şi puţin abordate precum *Concertul nr. 2* pentru pian şi orchestră de Saint-Saens.

Jancsi Körössy – reper axial al jazz-ului românesc

Florian LUNGU

A fost 2012 un an fast pentru muzicienii, organizatorii, melomanii jazz-ului autohton – o spunem având în vedere, de pildă, numărul mare al manifestărilor festivaliere ce au avut loc la Sibiu, Ploieşti, Cluj, Tg. Mureş, Bucureşti (două festivaluri), Timişoara (două festivaluri), Gărâna, Satu Mare, Vama Veche, Galaţi, Sângeorz, oraşul Victoria, plus festivaluri de blues la Jimbolia şi Sighişoara. Totodată însă enunţăm o pierdere majoră, care a întristat începutul anului curent.

Astfel, în seara de 21 ianuarie 2013 ne-a părăsit, spre incomensurabilul regret al nostru şi al tuturor celor care iubesc arta sunetelor cu capitolul ei cel mai creativ, jazz-ul,– un muzician de excepţie care cu nici o lună înainte, împlinise respectabila vârstă de 86 de ani. Ne referim la marele compozitor, aranjor, şef de formaţie dar înainte de toate ilustrul pianist **Jancsi Körössy**, pe care nu greşim a-l considera drept cel mai reprezentativ, mai pregnant mânuitor al claviaturii în jazz-ul autohton.

Muzicianul născut la Cluj, în cea de a 26-a zi a lui decembrie 1926 şi devenit în ultima vreme decan de vârstă al jazzman-ilor noştri, s-a impus drept unul dintre numele-simbol ale diasporei române. Instrumentist şi creator autodidact afirmat în oraşul natal de la vârsta de 19 ani, apoi pe scene bucureştene ca şi în ţări est-europene, **Jancsi Körössy** îşi uimea în anii '60 auditorii prin tehnica strălucitoare pe claviatură, prin complexitatea şi rafinamentul armoniilor dar mai ales prin nesecata inventivitate dovedită în improvizaţii. Unicul mentor recunoscut de pianist a fost instrumentistul şi dirijorul **Theodor Cosma**. Veritabil şef de şcoală în jazz-ul autohton, **Jancsi Körössy** rămâne demiurgul muzical care a acreditat şi a concretizat sonor încă de acum cinci decenii ideea reformulării în limbajul jazz-ului a unor inflexiuni şi ritmuri specifice folclorului românesc, aceasta cu decenii înainte ca stilul – şi respectiv termenul – ***etno*** să devină o modă a zilei. Tot el a fost unul dintre primii jazzman-i din ţară care a cultivat stilul ***free***. Admiratorii săi mai vârstnici îşi amintesc din acei ani concertul susţinut acum aproape o jumătate de veac la Sala Dalles în care pianistul a propulsat-o în jazz pe foarte tînăra **Aura Urziceanu**, apoi participarea lui la inaugurarea Clubului de Jazz al Casei Studenţilor din Bucureşti unde a evoluat solo în 1968, revenind acolo cu **Johnny Răducanu** - contrabass, **Bob Iosifescu** - baterie, **Dan Mândrilă** - saxofon-tenor. Să nu uităm a menţiona remarcabilele (şi numeroasele) înregistrări efectuate în studiourile Radiodifuziunii Române. Era perioada în care **Jancsi Körössy** s-a distins ca unul dintre cei mai reprezentativi pianişti de jazz ai continentului, cucerind la începutul anilor '60 sufragii unanime din partea publicului ca şi a specialiştilor, la Festivalurile Internaţionale de Jazz de la Praga (1960), Varşovia (1961), Budapesta (1962). De asemenea, din acei ani datează primele sale înregistrări discografice reunite în albumele „Jancsi Körössy – Jazz Recital" (Supraphon), „Jancsi Körössy Plays His Own Compositions" (Supraphon), „Körössy János és együttes" (Qualiton), şi desigur „Iancsy Körössy – Seria Jazz nr. 1" (Electrecord, reeditat în 1993 în Colecţia „Jazz Restitutio"). În 1969 **Jancsi Körössy** a emigrat în Germania, unde a înregistrat la Casa MPS excelentul album „Identification" cuprinzînd şi cîteva compoziţii proprii de tentă românească (disc de curând reeditat pe CD de o firmă discografică japoneză). Artistul s-a stabilit în cele din urmă în Atlanta, Georgia, Statele Unite ale Americii. Dintre reuşitele perioadei americane sunt de menţionat înregistrările albumului cu prelucrări după temele grupului „Beatles" şi discul cu cântece franceze, albumul solo de colinde intitulat „An Ivory Christmas", iar în 1981, dublul LP („In A Mellow Tone") realizat cu quartetul apreciabilului saxofonist **Zoot Sims**. Pianistul a colaborat pe diferite scene cu exponenţi de renume ai jazz-ului de peste ocean, precum vibrafonistul **Milt Jackson**, saxofoniştii **Phil Woods**, **Zoot Sims**, **Lee Konitz**, bass-iştii **Ray Brown**, **Miroslav Vitous**, bateristul **Connie Kay** şi alţii. Preşedintele SUA **Jimmy Carter** i-a lăudat public „măiestria strălucitoare" (brilliance artistry).

După 1990, muzicianul a revenit de mai multe ori în România din iniţiativa saxofonistului austriac de origine română **Nicolas Simion**, pianistul producându-se în faţa melomanilor care l-au descoperit, l-au redescoperit şi aplaudat cu entuziasm. După prezenţe la Braşov, Costineşti, Galaţi, Cluj (din concertul dat în oraşul natal în seara de 20 noiembrie 2001 derivând CD-ul de duo – pian şi saxofon – numit „Live In Transylvania" lansat în 2002), a apărut la ediţia 2001 a Festivalului Internaţional de Jazz de la Bucureşti, la Sala Palatului, apoi la Graz în Austria drept pianist şi co-lider împreună cu **Nicolas Simion**, al grupului care i-a inclus pe instrumentiştii americani **Lee Konitz**, **James Singleton**, **Peter Perfido**. A luat parte în data de 29 octombrie a aceluiaşi an, la un admirabil concert organizat din iniţiativa muzicianului **Marius Popp** sub egida Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor în aula Palatului Cantacuzino (concert imortalizat pe discul „Sweet Home" – Jancsy Körössy & Nicolas Simion Group"), a fost admirat pe podiumul Festivalului Internaţional de Jazz „Braşov 2001" din 16–18 noiembrie (unde s-a produs atât cu quartetul propriu cât şi drept companion al ilustrului saxofonist american **Lee Konitz**) iar pe 2 decembrie 2001, la mega-concertul aniversar „**Johnny Răducanu – 70 de ani de jazz în România**".

În anii din urmă şi-a aflat drept parteneră pe tânăra pianistă **Ramona Horvath**, cu care a evoluat pe podiumul Festivalului Internaţional de Jazz „Richard Oschanitzky" de la Iaşi, tot în duo pianistic realizînd admirabilul album discografic „Dor de acasă" editat de casa Electrecord, care a dat la iveală încă două CD-uri, intitulate „Great Jazz Piano" şi „Christmas Songs". De menţionat apariţiile scenice ale celor doi aplaudate la Paris, Viena, Lisabona, recitaluri organizate de Institutele Culturale Române din acele capitale, ca şi concertul aniversar derulat la Ateneul Român cu prilejul împlinirii vârstei de 80 de ani, când a fost medaliat de statul român.

Jancsi Körössy stăpânea cu egală dezinvoltură limbajul jazz-ului şi cel al marii muzici, conglomeratele armonice ca şi tehnica polifonică, reuşind să-şi surprindă auditoriul prin extraordinara sa capacitate de a transfigura în manieră proprie sugestii melodico-ritmice provenind din varii domenii sonore.

"Piei, drace!!!"

Oana GEORGESCU

Stela şi Arşinel

Cum a avut numai două reprezentaţii anul trecut, premiera oficială a spectacolului "Piei, drace!!!" a fost programată la începutul acestui an. Este ultimul spectacol la care a lucrat regretatul regizor Biţu Fălticineanu, ştafeta fiind preluată de tânărul regizor Cezar Ghioca. Cu o distribuţie de zile mari, acesta este un spectacol revuistic "*la patru ace*", pe texte de Mihai Maximilian, Octavian Sava, Nae Lăzărescu şi Dan Mihăescu, marele textier dispărut recent dintre noi. "*Din păcate, la primul spectacol,sufletul nostru a primit o lovitură grea şi aplauzele au fost triste, căci, chiar în acea seară a plecat dintre noi unul dintre ultimii umorişti cu adevărat valoroşi*" – mărturisea Stela Popescu. "El ne ţinea în viaţă speranţa că mai putem oferi pe scenă şi la TV texte cu miez (…) El este cel care a fost în spatele unor artişti mari ca Toma Caragiu, Draga Olteanu-Matei, Tamara Buciuceanu-Botez sau Mihăilescu-Brăila". Stela însăşi îi datorează texte de neuitat rostite şi jucate aşa cum numai marea actriţă ştie şi poate, dar şi monologul atât de actual din spectacolul "*Piei, drace!!!*".

Adrian Enache

Stela Popescu şi Alexandru Arşinel, Nae Lăzărescu şi Vasile Muraru, Valentina Fătu, Ana Maria Donosa, care deschide spectacolul cu un monolog dintr-un "*tablou*" dansant mai mult decât sugestiv, interpreţii Adrian Enache, Alin Gheorghişan şi Ana Maria Mirică, momentele de magie cu Andrei Teaşcă şi excelentele reprize de dans şi de balet susţinute de Ansamblul de Balet al Teatrului de Revistă "*Constantin Tănase*" (coregrafia: Cornel Popovici), fac din "*Piei, drace!!!*" unul dintre cele mai de succes spectacole ale actualei stagiuni. Scenografia (şi costumele sunt foarte reuşite!) aparţine arh. Theodora Dinulescu, iar aranjamente muzicale sunt semnate de compozitorul Dan Dimitriu. (Foto: Dragoş Constantin)

Ana Maria Donosa

Ana Maria Mirică, Nae Lăzărescu, Vasile Muraru

Revanşa campionilor

Lelia PRUNDU

Nu întâmplător acordăm spaţiu preferenţial realizărilor marilor artişti din "Generaţia de

aur": ne bucură succesele lor, perseverenţa lor în a demonstra că mai au atâtea de oferit publicului care îi iubeşte. Marina Voica, de pildă, a elaborat în vremea din urmă câteva compoziţii noi, a fost invitată la posturile TV importante (imaginile alăturate sunt surprinse într-o emisiune de la Kanal D), a susţinut concerte la Braşov şi Urziceni, dar mai ales a lansat un nou album sub egida casei de producţie Electrecord. Dar despre aceste "Cântece noi...cântece vechi..." vom reveni pe larg, pentru că merită, albumul reprezentând o adevărată incursiune în istoria muzicii uşoare româneşti...

Cu Radu Captari

Prietenii lui Dorobanţu

Sorana VASIU

Gabriel Dorobanţu este în permanenţă solicitat pe platourile emisiunilor de televiziune, datorită farmecului personal, umorului, repertoriului mereu înnoit. În plus, spre deosebire de alţi artişti, îşi schimbă mereu ţinutele vestimentare, aşa cum face şi în concerte, respectul faţă de public fiind mereu la el pe primul loc. Am intrat în posesia a trei imagini surprinse pe platourile de filmare, la TVR. În prima dintre ele îi recunoaştem, de la stânga la dreapta, pe violonistul şi dirijorul Ştefan Cigu (soţul Matildei Pascal Cojocăriţa), interpretul şi compozitorul Rareş Dragomir (fiul lui Marcel Dragomir), soţia sa, binecunoscută de la televiziune, Simona

Bălănescu, Gabriel Dorobanțu, actorul Nae Alexandru, de la Teatrul de revistă „Constantin Tănase”, pentru care Gabi, cu talent literar real, a scris câteva scheciuri. În cea de-a doua poză Dorobanțu este împreună cu buna sa prietenă Mioara Velicu, cu care anul trecut a făcut o frumoasă vacanță în Spania. Pentru că trebuie spus că Dorobanțu munceşte mult (turnee, concerte, înregistrări, televiziuni), dar îşi face timp pentru lectură, merge la spectacole, inclusiv în străinătate, călătoreşte în toată lumea, altfel spus, ştie să trăiască. În fine, în a treia fotografie el este alături de Corina Chiriac (este invitat adeseori în emisiunea acesteia de la Național TV) şi de Ovidiu Komornyik. Gabriel Dorobanțu şi-a editat ultimele albume la casa de discuri a acestuia din urmă, Ovo Music.

Drăghici regăsit...

Amelia RODION

Acum câțiva ani, casa de discuri Electrecord a reunit pe un CD cele mai frumoase cântece ale lui Constantin Drăghici, ocazie şi pentru cei mai tineri de a cunoaşte interpretările sale sensibile şi compozițiile inspirate. În anii ’60, Drăghici a fost o vedetă uriaşă, dar a plecat din țară în plină glorie. A locuit în SUA, în Germania, iar în 1990, la prima ediție liberă a festivalului de la Mamaia, Titus Munteanu l-a invitat să susțină un recital alături de soția sa, Olimpia, şi ea cântăreață. Cei doi s-au stabilit ulterior la Bucureşti, dar din păcate mass-media n-a profitat de această şansă. În câte emisiuni de televiziune l-ați văzut, de câte ori l-ați ascultat la radio, câte interviuri cu el ați văzut în presă? O uitare nedreaptă, care ar fi putut simplu să fie reparată de mai tinerii confrați, dacă aceştia ar fi avut măcar curiozitatea să se uite pe Google... Din fericire, iată că se arată soarele: Constantin Drăghici căuta de multă vreme o voce şi o sensibilitate pe măsură, pentru a realiza o replică la neuitata sa compoziție “A căzut o frunză-n calea ta...”. Aşa a început colaborarea cu valoroasa interpretă Ioana Sandu, căreia Drăghici i-a încredințat melodia “La jumătatea vieții”, pe versuri de Aurel Felea. Orchestrată de compozitorul Francisc Reiter, piesa “sună” impecabil, beneficiind şi de o filmare pe măsură (v-o recomand cu căldură, o găsiți pe youtube). Iată că după prezența remarcabilă de pe CD-ul lui Alexandru Jula, Ioana Sandu ne propune o altă colaborare cu un “monstru sacru” al muzicii uşoare româneşti. Despre Constantin Drăghici, interpreta declară: “Sunt realmente cutremurată de eleganța şi sensibilitatea dânsului!”.

La răscruce de vânturi

Octavian URSULESCU

În „chapeau”-ul articolului precedent îmi exprimam speranța că vor răspunde la întrebările atât de simple ale micii noastre anchete și alți compozitori, cărora ne-am adresat în scris, dându-le și numele, parcă pentru a le... forța mâna. Dar citarea lor n-a avut nici un rezultat, dându-ne de înțeles că nu-i interesează mediatizarea reușitelor lor, precum și a proiectelor lor de viitor. Diverse persoane mi-au transmis că ar dori compozitorii noștri de muzică ușoară o mai amplă prezență în paginile revistei, ceea ce am vrea și noi, firește. Paginile noastre le sunt deschise, i-am invitat să-și spună păsurile, să abordeze orice subiect doresc, dar invitația noastră n-a găsit ecou, până acum, decât în rândul câtorva... Astăzi se destăinuie compozitorul, dirijorul și cadrul universitar (este prof. dr.) Dan Ardelean și Roman Vlad, cărora le mulțumim.

Dan Ardelean

1. Mărturisesc că de câte ori mă așez la birou să scriu altceva decât note muzicale, celălalt „eu” al meu mă înghiontește și-mi amintește de aversiunea mea pentru avalanșa zilnică de talk-show-uri, moderatori, specialiști, critici, care de care mai importanți și mai deștepți, deținători ai Adevărului absolut, așa că ideea de a mă alătura lor mă face să abandonez inițiativa... Nefiind vorba de o analiză sau critică, iată răspunsul meu la întrebarea „Cum a fost anul 2012”: pentru mine a însemnat prelungirea unei perioade pe care aș numi-o „perioda Kipling”, asta fiindcă mi-am însușit concluzia la care a ajuns marele scriitor înaintea mea, formulată astfel: „Cu cât cunosc mai bine oamenii, cu atât mai mult iubesc animalele”. Recunosc că odată cu venirea pe lume, în 2011, a Lerucăi, nepoțica mea, starea s-a mai ameliorat... Profesional, anul 2012 a însemnat: realizarea unui spectacol de muzică și poezie, „Declarație de iubire”, cu actorul Adrian Păduraru; participarea, ca de obicei, la Festivalul romanței, „Crizantema de aur” de la Târgoviște; susținerea cursului „Ilustrație și muzică de film” la UNATC; premiera operei „Steaua de sticlă”, pe un libret de Silvia Kerim, la Opera din Timișoara.

2. Pentru anul 2013 pregătesc o premieră cu o comedie muzicală după I. L. Caragiale, „O soacră”, și sper să găsesc o „casă” pentru opera „Baltagul”, pe un libret de G. Zaharescu, având definitivată partitura pian-voce. În rest, s-auzim o dată și o dată și de bine!

Roman VLAD

1. Pentru mine, anul 2012 a fost un an foarte bun atât în plan profesional, cât și personal. În acest sens voi menționa câteva activități pe care le consider reușite.

Am devenit cercetător bursier post-doctorand MIDAS - Institutul de Studii Muzicale Doctorale Avansate la Universitatea Națională de Muzică din București, în cadrul Proiectului European POSDRU, cu tema *Metoda determinării selective și muzica electronică*, având ca mentor științific pe domnul prof. univ. dr. Grigore Constantinescu. În cadrul temei de cercetare am compus un

Concert pentru clarinet, cvartet de coarde și mediu electronic și am elaborat un studiu muzicologic referitor la subiectul ales.

Un motiv de bucurie și un imbold pentru activitatea mea de creație ulterioară a fost obținerea Premiului revistei Actualitatea Muzicală, acordat într-o festivitate foarte frumoasă, în care au fost distinse personalități alese ale vieții muzicale.

La sfârșitul anului care s-a încheiat, am mai avut o surpriză plăcută datorată faptului că musicalul *Diamantul și gâsca*, după povestirea lui Arthur Conan Doyle, regia Stela Popescu, scenografia Viorica Petrovici, pentru care am scris muzica, spectacol realizat la Opera Comică pentru Copii, a obținut Premiul pentru cel mai bun spectacol Secțiunea operetă-musical, la Superlativele *Artele Spectacolului Muzical* pentru copii, 2012. Tot în acest an au fost reluate și musicalurile mele *O noapte furtunoasă*, după I.L. Caragiale și *Piatra din casă*, după Vasile Alecsandri. Colaborarea mea cu Opera Comică pentru Copii este foarte bună, doamna director fondator Smaranda Oțeanu Bunea are încredere în mine, continuă să mă solicite, ceea ce mă bucură foarte mult.

În luna iulie am fost pentru 10 zile la Londra, unde am vizitat muzee minunate și am fost la mai multe spectacole extraordinare, dintre care menționez musicalurile *Chicago* de John Kander și Fred Ebb montat la Garrick Theatre și *Singing in the Rain* de Betty Comden, Adolph Green, Nacio Herb Brown și Arthur Freed montat la Palace Theatre. Consider că experiența londoneză m-a îmbogățit substanțial cultural și spiritual.

2. În ceea ce privește anul 2013, sigur că am proiecte, planuri, vise care sper să se împlinească. Cam peste o lună sper să-mi aud concertul de care aminteam mai înainte, în interpretarea unor muzicieni de prestigiu, avându-l ca solist pe remarcabilul clarinetist Emil Vișenescu. La începutul verii voi avea o nouă premieră la Opera Comică pentru Copii, si anume musicalul *Soacra cu trei nurori*, după Ion Creangă, la care lucrez în prezent.

După cum poate știți, sunt cercetător științific la Centrul de Muzică Electroacustică și Multimedia (CMeM), din cadrul Universității Naționale de Muzică din București, unde, începând din acest an universitar, desfășor și activitate didactică cu studenți din Universitate și din afara ei, tineri preocupați de tehnicile moderne de lucru cu aparatura electronică. Sper ca în 2013 să am satisfacții și pe acest plan.

Din nou în India

Oana GEORGESCU

"Este un mare curaj să ajungi la sfârşit de an în Insula de Smarald sau Insula Paradisului - cum mai este numit Ceylonul, adică Sri Lanka, o lume la capăt de lume în care bogații pământului se ascund de frigul american, european, ca să întâmpine Anul Nou sub palmieri, la malul Oceanului Indian. Avioanele sunt supraîncărcate, goana prin aeroporturi de tranziție este incredibilă... Dar, ce ne păsa nouă, mai exact baletului OPEREI COMICE, tinerelor vedete, când, după vreo 10 ore de zbor, urmau să se întâlnească, pentru prima oară, pe terasa de la GLOBAL TOWER, chiar de 31 decembrie, sub o ploaie de artificii, printr-un spectacol extraordinar cu MAGIA MUZICII - cu elita sinhaleză! Succesul a fost total, balerinii, balerinele, Roberta, Bogdan, Jennyfer ovaționați…" – povestea Smaranda Oțeanu Bunea, directorul Fondator al Instituției care a aniversat la începutul anului 10 ani de la…instituționalizare. Artiştii au fost răsplătiți cu un onorant Premiu Special pentru „Spectacolul Anului" (Special Award for The Best Show "The MAGIC of MUSIC").

A urmat o a patra "Indie", trupa din România fiind invitată pentru a patra oară la celebrul INTERNATIONAL CHILDERNS FESTIVAL of PERFORMING ARTS 2013, desfăşurat la Mumbai sub înaltul patronaj al RYAN International Group of Institutions, condusă de Grace Pinto şi de fiul acesteia, Ryan. Cea de-a XII-a editie a avut tema "*One World for Childern*". OPERA COMICĂ Bucureşti avea să strălucească din nou, printre țările participante: Bangladesh, Estonia, Finlanda, Germania, Iran, Italia, Malaysia, Nepal, Pakistan, Rusia, Thailanda, Singapore, Sri Lanka, Turcia, Zambia sau India. Ceremonia de deschidere a Festivalului a fost grandioasă, iar Karisma Kapoor, alături de Kateekal Sankaranarayanan, Guvernatorul Provinciei Maharashtra, din care face parte Mumbai, au urat bun venit celor aproape 1.000 de membri ai delegațiilor participante pe acordurile "*imnului*" Vande Mataram.

Pe scena din superba Shri Shanmukhananda Auditorium, o sală cu peste 5.000 de locuri, artiştii români au evoluat de 5 ori în 4 zile de festival, fiind performerii ediției! Au fost aplaudați în picioare de fiecare dată pentru momentele de muzică (şlagăre româneşti şi internaționale interpretate de cei trei tineri solişti, dar şi de soprana Oana Şerban şi baritonul Daniel Filipescu), pentru *"Bătuta moldovenească"*, pentru reprizele fantastice de dans şi balet, dar şi pentru baletul *"Cenuşăreasa"* (regia şi coregrafia: Corina Dumitrescu, scenografia Viorica Petrovici, prezentă la eveniment), cap de afiş şi al actualei Stagiuni bucureştene. Acesta a fost declarat de către cotidianul *"The Times of India"* drept unul dintre cele mai frumoase momente artistice din festival. OPERA COMICĂ Bucureşti a fost răsplătită cu APPRECIATION AWARD – 2013, sporindu-şi panoplia de Premii şi Trofee internaționale.

Omagiul prietenilor

Octavian URSULESCU

Minunat gestul lui Călin Geambaşu de a-şi omagia prietena chiar de ziua ei de naştere! Sala Teatrului de revistă „Constantin Tănase", pusă la dispoziție cu generozitate de Alexandru Arşinel, a fost arhiplină, între cei prezenți numărându-se Cornel Constantiniu, Petre Geambaşu, Anca Țurcaşiu, Irina Cordoneanu (Antena 2), George Stanca, precum şi foştii colegi ai Mălinei de la „Şcoala vedetelor", în frunte cu profesorul lor, Titus Munteanu. Au venit Călin Goia, Ultra TT, Laurențiu Niculescu, Marius Rădmăneştean, Nadine, Diana Munteanu-Niculescu, Dana Mladin, dar să nu uităm că şi Călin a fost component al celebrului colectiv. Spectacolul „Vocea Mălinei Olinescu, glas de înger" a fost unul absolut emoționant, prefațat de amintirile depănate de Titus Munteanu, Adrian Romcescu (autorul celor mai mari succese ale regretatei artiste, „Eu cred" şi „Mi-e dor de tine") şi Andrei Nourescu. Emoționant, dar nu trist, toți cei prezenți bucurându-se de glasul Mălinei, cântând cu ea, simțindu-i prezența spirituală şi onorându-i amintirea prin acest dar de suflet făcut pe 29 ianuarie... Mălina Olinescu a fost o ființă plină de modestie, delicată, cu mult bun-simț. A fost fan Michael Jackson, cânta de la 5 ani; a absolvit Liceul „Iulia Haşdeu", din 1993 începând să cânte în cluburi. Se face cunoscută în 1995, când câştigă premiul I la festivalul „Aurelian Andreescu", desfăşurat chiar pe scena Teatrului „Tănase"; tot acolo joacă în musical-ul „Nota 0 la purtare" de Octavian Sava, pe muzica lui Marius Țeicu, aşa încât amintirea ei a fost acasă pe scena de la Savoy... Ascensiunea a început în 1996, prin cooptarea în „Şcoala vedetelor" şi obținerea premiului 3 la Mamaia. 1997 este un an excelent, cu premiul I la „Cerbul de aur" şi acelaşi premiu la secțiunea „Şlagăre" a festivalului de la Mamaia, cu piesa „Mi-e dor de tine". În anul următor reprezintă România la finala Eurovision de la Birmingham, cu „Eu cred", şi câştigă premiul 3 la Mamaia, cu piesa colegului ei de la „Şcoala vedetelor", Adrian Despot, „Pot să zbor" (ce titlu premonitoriu...). A mai colaborat cu Ştefan Elefteriu (un album de autor în 1997), Andrei Kerestely, a apărut pe compilațiile „Cutiuța muzicală" şi chiar a prezentat în 2000 la TVR, împreună cu Petre Magdin, „Întâlnirea de la miezul nopții". O cotitură în cariera ei este marcată de intrarea în 2007 în Călin Geambaşu Band.

Mama, pentru fiică...

Cum s-a născut acest spectacol ieşit din comun? Călin Geambaşu a descoperit nu mai puțin de 48 de înregistrări inedite, realizate într-o singură zi ca un "ghid" pentru fetele din grupul de backing

C. Goia, L. Niculescu, Ultra TT

lung turneu, cântând din nou alături de colegii ei... Mălina a „cântat” cu Călin Geambaşu Band (ce orchestră excepţională!) 24 de melodii, după care mama sa Doina Spătaru a ţinut să ne amintească una din piesele preferate ale Mălinei, „Te sigo amando” („Încă te iubesc”), din coloana sonoră a unei telenovele. Partea a doua a spectacolului a fost „concertul”, cu orchestra aşezată în sală şi urmărind pe ecran 3 melodii imprimate în intervalul 2002-2005, cântate cu adevărat excepţional, un colaj de fotografii, după care au fost proiectate numeroase filmări din concerte, prilej de a ne convinge cât de puţin cunoscută şi apreciată

vocal, pentru a preciza momentul intervenţiilor lor. E vorba de piese pe care nu le cânta în mod obişnuit, cu atât mai surprinzătoare fiind acurateţea uluitoare a interpretărilor. Practic, prima parte a concertului a fost ca o repetiţie, ca şi cum Mălina s-ar fi întors dintr-un

a fost Mălina Olinescu în timpul vieţii. Publicul a părăsit sala cu lacrimi în ochi, pe acordurile melodiei „Mi-e dor de tine”, cu dorul neostoit în inimă, nostalgie şi amintirea unei artiste care ar fi trebuit să fie şi azi alături de noi...

Campioana premiantă

Clara MATEI

Este greu de crezut că o mare campioană a dansului sportiv, care mai tot timpul este în cantonamente şi participă la concursuri internaţionale, este şi o elevă cu rezultate strălucite la învăţătură. Frumoasa Eszter Pop a avut în şcoala generală media 9,97 (cine nu i-o fi dat 10?), în clasa a IX-a media 9,92 şi în primul semestru din clasa a X-a 9,95, fiind de fiecare dată prima din clasă! Anul 2012 i-a adus câştigarea titlului de campioană a României, titlul la “Cupa României”, 8 medalii de aur dobândite la concursuri internaţionale din ţară şi de peste hotare (Germania, Austria, Franţa, Malta), despre care vom vorbi mai jos. De câţiva ani, Eszter Pop şi-a găsit partenerul ideal în Vlad Pâslariu, originar din Dej, care s-a mutat special la Gheorgheni, în judeţul Harghita, pentru a fi alături de colega sa. Mare parte din titlurile ce alcătuiesc palmaresul lui Eszter sunt cucerite în această formulă: 55 de locuri I, 27 de locuri II, 11 locuri III, la care se adaugă 6 titluri de campioană naţională (3 la Standard, alte 3 la “10 dansuri”) şi de 4 ori locul I în “Cupa României”! Absolut impresionant, fiind vorba de o dansatoare tânără. Anul 2012 a fost unul cu adevărat excepţional, cu participarea la cantonamente internaţionale în Malta, la Madrid, Berlin, Udine, Mégève (Franţa). Rezultatul pregătirii cu antrenori străini celebri s-a materializat în performanţe de excepţie: locul I la Campionatele naţionale de la Sibiu şi câştigarea “Cupei României” la Bucureşti. În ţară, Eszter Pop, alături de Vlad Pâslariu, a câştigat medalia de aur la Romanian Open Championship (Bucureşti), Magnum Open Championship (Timişoara), Varadinum Dance Festival (Oradea), Napoca Dance Festival (Cluj-Napoca) şi una de argint la Dance Master (Bucureşti). Peste hotare s-a întors cu medalii de aur din Malta şi Franţa (Mégève) şi s-a calificat în semifinale la marele concurs de la Stuttgart, Germania. De asemenea, s-a calificat în două semifinale la Campionatul european de la Chişinău şi la Campionatul mondial de la Schladming, în Austria, şi a ocupat locul 2 cu echipa României, la “World Team Cup”.

Cine a urmărit-o pe parchet pe frumoasa blondă din Gheorgheni i-a admirat eleganţa, distincţia, plutirea

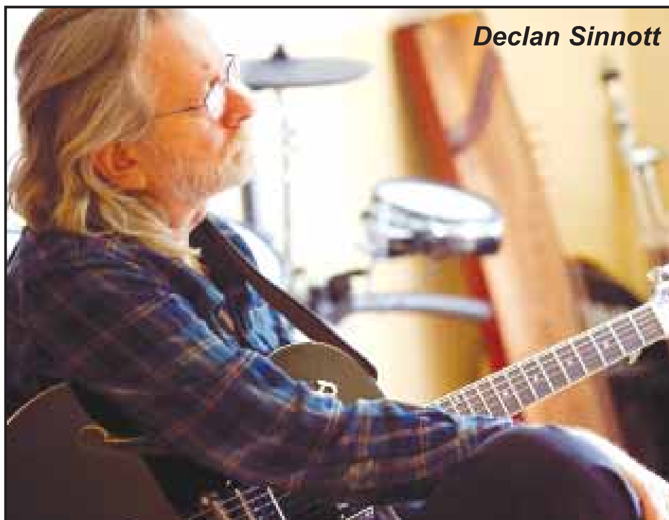
parcă ireală în ring... Un rol decisiv l-au jucat părinţii: conştienţi de înzestrările sale speciale, i-au construit o sală de antrenament la Gheorgheni! În mod hotărât, Eszter Pop clacă pe urmele marii campioane a dansului sportiv românesc, Mirona Gliga Toncean, marile performanţe urmând abia acum să-i aducă noi trofee într-o vitrină deja plină cu cupe şi medalii de aur!

Mondo pop

Dorin MANEA

TANK. Cel de-al cincilea album de studio semnat Tank, "This Is How I Feel", a debutat pe prima poziție în topul Billboard "R&B Albums" şi pe locul 9 în cadrul "Top 200 Albums". Albumul reuneşte colaborări cu T.I. ("Compliments"), Chris Brown ("Lonely") şi Busta Rhymes ("Nowhere"). In iulie, Tank a plecat în turneul "Summer Music Festival Tour" care se va încheia cu un concert grandios pe data de 11 august în Los Angeles, California. "This Is How I Feel" vine după albumul din 2010 "Now Or Never", care a inclus hit-urile "Emergency" şi "Sex Music", având colaborări cu Drake ("Celebration") şi Chris Brown ("Foreplay").

DECLAN SINNOTT – SOLO. Cu o carieră de peste 40 de ani, Declan Sinnott, producător şi chitarist de folk irlandez, şi-a anunțat debutul solo. Colaborator îndelungat al lui Christy Moore, Mary Black sau John Spillane, membru fondator al trupelor Horslips şi Moving Hearts, Declan Sinnott îşi lansează primul album solo din carieră. Scris şi realizat în decursul ultimilor cinci ani, „I Love The Noise It Makes" este un disc special, care nu urmează tiparul niciunui gen muzical.

Declan Sinnott

LED ZEPPELIN – CELEBRATION DAY. Pe data de 10 decembrie 2007, Led Zeppelin a susținut un concert pe O2 Arena din Londra în amintirea lui Ahmet Ertegun, fondator al Atlantic Records. Membrii fondatori John Paul Jones, Jimmy Page şi Robert Plant au cântat alături de Jason Bonham, fiul toboşarului original al Led Zeppelin. Aceştia au cântat 16 piese, printre care „Whole Lotta Love", „Rock and Roll", „Kashmir" şi „Stairway to Heaven". Deşi peste 20 de milioane de oameni au aplicat online pentru bilete, numai 18 000 au fost aleşi la o loterie specială pentru a participa la primul show al trupei din ultimii 27 de ani. Filmul Celebration Day va fi lansat la nivel mondial pe 1500 de ecrane de cinema în peste 40 de țări.

EMI – Universal Music Group. Universal Music Group a primit acordul Comisiei Europene pentru achiziția diviziei de discuri a EMI. Universal Music Group va păstra mai mult de două treimi din EMI la nivel global. Adăugând un repertoriu vast de artişti, de la Katy Perry, Emeli Sandé, Robbie Williams, Herbert Grönemeyer, Lady Antebellum şi Norah Jones, până la legendele The Beatles, Beach Boys, Genesis şi Bob Seger, UMG va rămâne fidel viziunii sale, aceea de a investi în talent, de a dezvolta compania.

DEFTONES – „LEATHERS". Trupa de rock alternativ Deftones a lansat o nouă piesă via www.deftones.com. Single-ul se intitulează "Leathers" şi face parte din cel de-al şaptelea album de studio, "Koi No Yokan", care va fi lansat în luna noiembrie. În plus, Deftones va da startul unui turneu de promovare a celui mai recent material în Ventura, California şi va continua până la jumătatea lunii noiembrie pe întreg teritoriul Statelor Unite.

MATCHBOX TWENTY – "NORTH". Noul album al trupei Matchbox Twenty a înregistrat un mare succes plasându-se pe poziția 1 in Billboard 200 la doar o săptămână după lansare. Atât noul material discografic, cât şi cel mai recent single "She"s So Mean" au marcat pentru prima dată în istoria trupei debutul pe poziția de top. Primul album al formației a fost lansat în 1996.

LINKIN PARK. Celebra trupă rock a lansat videoclipul pentru "Lost In The Echo", cea de-a doua extrasă pe single de pe albumul "Living Things", un videoclip interactiv, incorporând în formatul lui poze de pe profilul Facebook al celui care vizionează producția, realizând o lume digitală cu totul nouă. Albumul a fost lansat în această vară, debutând pe prima poziție în topul american "Billboard 200".

B.O.B - STRANGE CLOUDS: THE GAME". B.o.B a anunțat lansarea jocului "B.o.B"s Strange Clouds: The Game". Aplicația, creată special pentru telefoanele mobile, realizată de Atlantic Records şi Glow Interactive, ne poartă într-o călătorie fascinantă alături de cântăreț prin spațiu, în goana spre descoperirea secretelor extratereştrilor. Jocul pentru telefoanele mobile celebrează lansarea celui de-al doilea album al artistului, "Strange Clouds".

CODY SIMPSON – PARADISE. Vedeta, în vârstă de doar 15 ani, a anunțat lansarea albumului său de debut „Paradise". care include şi piesa in featuring cu Becky G., „Wish U Were Here". Simpson face o prezentare a albumului "Paradise" în filmul său "Finding Cody". prima experiență interactivă în materie de film pe YouTube cu participarea unui artist de renume. După finalizarea turneului "Big Time Summer Tour" alături de Big Time Rush, Cody Simpson va urca pe scenă alături de Justin Bieber în cadrul turneului acestuia "Believe Tour". Pe lângă cariera sa de artist, Cody Simpson este implicat şi într-o serie de activități şi inițiave sociale.

Cody Simpson

NOM DE GUERRE. Trio pop eclectic originar din Suedia, Nom De Guerre vine cu un sound fresh plin de energie. Ingredientele muzicii lor sunt power pop-ul, un strop de disco, totul asezonat cu dancehall indie rock. Trupa formată în Stockholm şi compusă din Hector de Guerre (voce, pian), Louis de Guerre (voce, chitară) şi George de Guerre (voce, tobe), a debutat pe piața muzicală în 2006 odată cu albumul "LA LA LA", iar în 2010 au revenit cu un nou album eclectic intitulat "Love Thy Neighbour".

Flash

M. ANTON

Un nou proiect muzical este pe cale să ne facă să dansăm. Este vorba de grupul **Let's Go Project** format din Mihai Jora (DJ, orchestrator), Camy (voce) şi Mihai Andreias (orchestrator, compozitor, textier, voce). Chiar daca aventura Let's Go Project a luat fiinţă în luna mai 2012, cei trei membri ai trupei au in spate experienţa necesară realizării unor piese dance de calitate. Dexter Deejay (Mihai Jora) a declarat: 'Sunt de mulţi ani în lumea muzicală, am avut colaborări cu mulţi artişti, dar m-am gândit să fac un pas înainte şi să încep ceva de la zero ' Cei trei membri au lucrat într-un studio de înregistrări din Spania single-ul 'Yeke Yeke' - 'o melodie veselă, cu ruperi de ritm, cu o voce frumoasă care te îndeamnă la dans'

Adrian Sînă şi-a lansat cel mai nou single, numit "ARDE CEVA", prima piesă în limba română din cariera sa solo. Noul single, compus de Adi şi înregistrat la Sisterhoodlive Records, anunţă primul său album, care este aproape gata. Dacă până acum Adrian şi-a obişnuit publicul cu piese în limba engleză şi cu tot felul de colaborări inedite, alături de câteva voci feminine, acum artistul a ales să vină cu un single în română, care se bucură deja de feedback pozitiv în mediul online şi nu numai.

Adrian Sînă

"Amândoi" este titlul celui mai nou single semnat **Matteo**, pe care artistul l-a făcut cadou fanilor săi. În mai puţin de trei săptămâni, "Amândoi" a strâns peste 700 de mii de view-uri pe un singur cont de Youtube."Noul meu single este o piesă care a prins foarte bine la public în timpul concertelor mele" a declarat Matteo. După ce anul trecut Matteo a luat cu asalt topurile muzicale cu piesa "Push It", continuând cu "Tu Tu Tu", acum artistul revine în forţă cu noul single.

Dj Dark & Shidance, apreciaţi deejay ai momentului, împreună cu da Fleiva, nume cunoscut în industria muzicală românească, lansează single-ul "Vina mea". Ne-am dorit foarte mult să facem o piesă în limba română, o piesă cu versuri de dragoste, care să ajungă la inima tuturor iubitorilor muzicii dance", spune Dj Dark.

După ce a frânt inimile cu imaginea sa latino şi baladele pline de sentiment, **Alejandro** lansează "Sombiru", o explozie de energie şi poftă de viaţă. "<Sombiru> reprezintă exact cealaltă jumătate a spiritului latin", spune Alejandro. Cunoscut pentru single-urile interpretate ca membru al trupei Mandinga - "Donde" şi "Perdăname", dar şi pentru "Fiestecita"- prima piesă din cariera solo, Alejandro este un artist complet, fie ca este vorba despre muzică, sculptură sau pictură. Odată cu noul single, artistul lansează un super show alături de 8 instrumentişti şi două dansatoare.

Mandinga lansează "Sufletul zâmbea". Trupa care a oferit hitul „Zaleilah", dar şi balada modernă - „Donde" (2008), oferă un single compus chiar de către Alex Burcea, membru fondator al formaţiei Mandinga, extras de pe albumul „Club de Mandinga". "Dragostea este frumoasă. Uneori plină de soare, alteori purtată din furtună în furtună", spune solista Mandinga, Elena Ionescu.

Rynno & Sylvia – „Chiar dacă ai plecat", hitul lor pe care îl ascultaţi încă de astă vară se pregăteşte să devină cea mai populară piesă a iernii, odată cu lansarea videoclipului. „Piesa a fost compusă împreună cu Marius Dobre şi DJ Bonne. Mesajul a fost transmis perfect de Sylvia" ne-a declarat Phelipe. Regizor este Anthony Icuagu, cel care ne-a transpus în imagini hituri cu Akcent, Raluka, Connect-r şi mulţi alţii. El îmbină perfect regizoratul cu cariera muzicală, lansându-şi primul său single, „I'll be there".

Pepe

După un an plin de evenimente, concerte, lansări, singleuri şi videoclipuri, **Pepe** începe şi 2013 în forţă şi lanseaza "Femei periculoase", primul track ce va fi promovat ca single. extras de pe următorul său album, care va fi lansat undeva către sfârşitul acestui an. Este un cover după "El muerto vivo", piesa interpretată de Peret şi compusă de Guillermo Gonzales Arenas. Versurile sunt scrise chiar de Pepe: "Prin 2005, după un concert în Spania, cei de la "El Mundo" făceau o asemănare într-un articol între mine şi Peret". Noul track beneficiază şi de o variantă acustică pentru că piesa se regăseşte şi în playlistul "Unplugged Passion", noul concept de concert la care lucrează artistul.

După un concert de zile mari desfăşurat pe scena Sălii Radio din Bucureşti, trupa **JUKEBOX** lansează piesa "Ediţie specială". Produs de către Marius Moga, single-ul este construit în jurul unui personaj feminin deosebit, plin de candoare şi sex appeal, cum numai într-o "Ediţie specială" poţi găsi. "Ne place mult de tot piesa, mai ales că este foarte reală", spune Alex Vasilache, JUKEBOX. Dinamic, cu o linie melodică uşor de reţinut şi o interpretare unică, cântecul continuă seria succeselor JUKEBOX alături de single-uri ca "Te ADORes c" sau " Cum vrei tu (numai tu)"

După succesul de care s-a bucurat în colaborarea pe care a avut-o cu trupa **AlbNegru şi Rareş** pentru piesa "Mi-e sete de tine", Ralflo lansează primul său single solo, "I Don't Know". Compusă chiar de către Ralflo, este povestea unei relaţii de iubire ajunse la sfârşit. De-a lungul timpului, Ralflo a colaborat cu nume precum VAMA (Sarkozy) şi Keo (Give me your love), dar şi cu Philippe Saisse, producătorul lui David Bowie şi The Rolling Stones.

Shift lansează un videoclip cu adevărat "Lejer" prin care dezvăluie publicului conceptul său despre viaţă. Artistul propune ascultătorilor o variantă dă evadare din agitaţia urbană şi problemele cotidiene, sugerând un stil de viaţă lejer, adoptat chiar de el. Regizat de către Trandafilm, videoclipul a fost filmat pe parcursul a 12 ore. „Lejer" este al cincilea material semnat Shift şi realizat de către Midiots Production care va fi inclus pe viitorul său album. Printre piesele lansate de artist se numără: „Pe cuvânt" feat. Kamara & Do-Re-Mi, „Cineva" feat. Bean şi „Viaţa-i de vina" feat. George Nicolescu.

Muzica filmelor Disney

Oana GEORGESCU

Întâlnirea copiilor cu cele mai îndrăgite personaje Disney - Mickey Mouse şi Goofy - a prefaţat lansarea în premieră în România a audiobook-ului „*Disney Classics*" (Editura Litera). Este o colecţie de cărţi ilustrate însoţite de CD-uri audio cu 24 de poveşti clasice şi moderne, cu vocea marii actriţe Stela Popescu.

Copiii pot de-acum să urmărească ilustraţiile superbe în timp ce ascultă poveştile de la „Litera", însoţite de coloane sonore muzicale celebre: *Albă-ca-Zăpada, Cenuşăreasa, Regele Leu, Peter Pan, Mica Sirenă, 101 Dalmaţieni, Alice în Tara Minunilor, În căutarea lui Nemo, Cartea Junglei*, *Pisicile Aristocrate, Clopoţica, Bambi, Ratatouille, Alice în Ţara Minunilor, Pinocchio, Alladin, Peter Pan, Doamna şi vagabondul, Cenuşăreasa, Frumoasa şi Bestia, Frumoasa din Pădurea Adormită*. Stela Popescu a acordat zeci de autografe, iar Mickey Mouse, Goofy şi celebrul magician american Michael Barron au susţinut un spectacol dedicat sutelor de copii care s-au fotografiat şi au dansat pe acordurile muzicale celebre ale filmelor de animaţie Disney.

Pe Broadway, acolo unde a evoluat şi Stela Popescu, alături de artiştii Operei Comice, se joacă în fiecare an cu acelaşi mare succes musicaluri celebre după poveştile lui Disney. Performerul incontestabil este „*The Lion King*", un musical care se joacă din 1997. Germanul Hans Zimmer, primul compozitor de muzică de film care a combinat muzica clasică cu muzica electronică, a compus peste 100 de coloane sonore ale unor filme renumite şi a strâns un Premiu Oscar, trei Premii Grammy şi 2 Globuri de Aur. În 1994 a colaborat cu Elton John la muzica pentru *"The Lion King*". Coloana sonoră s-a vândut în peste 15 milioane de exemplare, a devenit una dintre cele mai populare şi i-a adus lui Zimmer primul său Oscar, două Globuri de Aur şi trei premii Grammy. Este compozitorul preferat al lui Steven Spielberg, Ridley Scott şi Christopher Nolan. Muzica (solo-urile şi corurile africane) din „*The Lion King"* face totul, cum se spune.

Cine nu fredonează partituri celebre din coloanele sonore ale unor filme precum "*Cartea Junglei"* („*Trust in Me*" şi „*I Wan'na Be Like You"*), *„Pisicile aristocrate"* sau *„Mary Poppins"?* Ele aparţin fraţilor Robert Bernard (a murit anul trecut) şi Richard Sherman, muzicieni care au creat pentru studiourile Walt Disney. Ei au compus celebra melodie *„Supercalifragilisticexpialidocious"* din soundtrackul filmului *„Mary Poppins"*, un cuvânt 34 de litere inventat de cei doi în două săptămâni. Au fost recompensaţi cu 2 Premii Oscar la categoriile "*Cea mai bună partitură muzicală*" şi "*Cel mai bun cântec*" („*Chim Chim Cher-ee"*).

Numeroşi interpreţi au acceptat cu bucurie să-şi... împrumute vocea personajelor Disney. De pildă, în 1996 Lara Fabian a devenit, la propunerea Walt Disney Studios, "*vocea*" Esmeraldei pentru producţia „*Cocoşatul de la Notre Dame*". Anul trecut, Paula Seling a interpretat coloana sonoră a animaţiei Disney "*Brave/Neînfricata*". Pentru piesa "*Chiar pot zbura/My Spirit Flies*" - o baladă cu influenţe celtice, ea a lansat şi un videoclip realizat şi filmat de Disney Studios în Polonia, lângă Katowice. Puţini sunt aceia care ştiu că directorul muzical al EuroDisney- Disneyland din Paris este, de mai bine de 20 de ani, compozitorul român Vasile Şirli. Există şi un TOP al celor mai bune piese

Disney, care se regăsesc şi în Colecţia de audio-book-uri "*Disney Classics*" (Ed.Litera): **"***Circle of Life*" ("*The Lion King",* 1994) compus de Elton John, text de Tim Rice şi considerat cel mai bun cântec realizat vreodată de studiourile Disney, „*When You Wish Upon a Star*" ("*Pinocchio",* 1940) a câştigat un Oscar pentru "*Cel mai bun cântec original"* şi se află pe locul 7 în TOP 100 Greatest Songs in Film History, fiind este cel mai votat cântec Disney, „*A Whole New World*" ("*Alladin",* 1992) unul dintre cele mai frumoase duete (Alladin şi Jasmine) din istoria Disney, „*Beauty and the Beast*", interpretat de îndrăgita actriţă Angela Lansbury, care a câştigat un Oscar şi un Grammy, „*Kiss the Girl*" din

coloana sonoră a peliculei "*Mica Sirenă*", **"***Someday My Prince Will Come" ("Albă ca Zăpada şi cei şapte pitici")*, *"Colors of the Wind"* ("*Pocahontas*", 1995) distins cu premiul Oscar şi Globul de Aur pentru „*Cel mai bun cântec original*" şi cu Premiul Grammy pentru „*Cel mai bun cântec scris pentru un film*", **"***Feed the Birds -Tuppence a Bag" ("Mary Poppins",* 1964) una dintre melodiile favorite ale fanilor Disney, inclusă în 2005 de însăşi Julie Andrews pe albumul sau, „*Julie Andrews Selects Her Favorite Disney Songs*" sau "*You`ll be in my heart"* ("*Tarzan*", 1999), compus de Phil Collins şi recompensat cu un Oscar şi un Glob de Aur pentru "*Cel mai bun cântec original*".

Un brand mureşean

Octavian URSULESCU

Între neologismele pe care le-am adoptat în ultima vreme este şi acela de "brand", pentru "marcă înregistrată", dar în cazul de faţă chiar avem de-a face cu aşa ceva. Deşi este vorba de judeţul meu natal, nu sunt deloc subiectiv, fiind vorba de o manifestare unică în România, la care locurile se rezervă cu multe luni înainte! Nu întâmplător pe afiş, alături de alţi parteneri media, figurează "Actualitatea muzicală" şi "Ultima oră". Familia deputatului Gligа Vasile Ghiorghe a înscris "Balul însuraţilor" la OSIM, consfinţind paternitatea acestei tradiţii mureşene, care în comuna copilăriei mele, Chiher, are

loc, de pildă, de Bobotează. Iniţial, festivitatea de la Reghin avea loc doar sâmbăta, dar cum solicitările sunt foarte mari, s-a ocupat şi duminica, în total fiind 1200 de participanţi, unii veniţi chiar din Franţa, care dansează cu foc pe muzică uşoară şi populară, ca la un Revelion! Dacă Lucian Blaga credea că "Veşnicia s-a născut la sat", la ediţia a VI-a a manifestării participanţii au ţinut să confirme această aserţiune, cu minunate costume vechi, autentice şi prin dansurile şi cântecele din localităţile respective. Dar balul a însemnat mult mai mult de atît: expoziţii, fotografii, colecţii, lansări de carte, amintiri, carte de onoare. Au fost mulţi solişti de talent, acompaniaţi de orchestra dirijată de prof. Ioan Conţiu: Georgiana Puşcaş, Ana Nicoară,

Violeta Elena Man, Natalia Gliga, ansamblul "Hodăceana", Daniela şi Delia Chirteş, Dan Aurelian Ştefan, Anca Făgăraş, Radu Felix Bîndilă, "Graiul neamului", Laura Oltean, Alin Bocşa, "Ecoul Călimanilor", Ana Crişan, Laura Uilăcan, Doru Pop, Corina Florea Covaciu. Se înţelege, publicul a aşteptat cu nerăbdare, obişnuit din anii trecuţi, vedetele invitate, care au evoluat cu uimire într-o asemenea ambianţă nemaivăzută. De această dată, Dumitriţa Gliga, scenarist şi regizor, s-a oprit la Irina Loghin, Sofia Vicoveanca, Veta Biriş şi Marius Ciprian Pop, acesta din urmă fiind şi un inspirat prezentator.

40 de ani împreună...

Octavian URSULESCU

În decembrie s-a stins din viață, în Germania, valorosul dirijor și instrumentist (pian, saxofon) Gerhard Römer. Tânăr jurnalist de muzică fiind, cu rubrici în „Contemporanul" (cel mai respectat săptămânal al vremii) și „Scânteia tineretului", l-am admirat nu o dată din fundul grădinii, stând în picioare (la mese stăteau oamenii mai cu bani...), în fruntea orchestrei sale, la celebrul „Mon Jardin". Mergeam pe jos, nu era departe de mine, azi pe locul grădinii se înalță hotelul Dorobanți (sau cum s-o mai chema acum). „Țuțu" avea bărbiță și acompania diverse vedete de muzică ușoară, cu un succes colosal, căci nu găseai un loc să dai cu parul. Asta se întâmpla la începutul anilor '70; nu pot să spun că eram prieteni, dar ne cunoșteam destul de bine, îmi aduc aminte că am și elogiat show-ul său în câteva articole. După ce a emigrat n-am mai știut mare lucru despre el, înafară de ce-mi povestea bateristul Micki Mănăilă, stabilit la rându-i în Suedia. Vestea dispariției lui „Țuțu" mi-a dat-o Pompilia Stoian, după care am comentat trista veste cu Marina Voica, care a cântat mult cu el. Articolul de față încearcă să-l readucă în memoria celor mai tineri pe Gerhard Römer, dar și pe cea care i-a stat alături mai bine de 40 de ani de viață, Anca Agemolu.

A. Agemolu

De origine armeană, ca și Corina Chiriac sau Anda Călugăreanu (mamele acestora erau armence), Anca Agemolu a terminat facultatea de muzică din cadrul Institutului Pedagogic din București, după absolvire predând la o școală medie. În anii '50 a devit cunoscută prin interpretarea unor piese semnate de H. Mălineanu, Temistocle Popa (este o bună prietenă a familiei acestuia), Ramon Tavernier, Radu Șerban, Nicolae Kirculescu. Cu vocea sa caldă de mezzo-soprană a abordat și piesă cu tentă jazz-istică (un swing remarcabil), dar și rock'n'roll. În 1966 a dat viață la festivalul de la Mamaia melodiilor „Te cheamă dragostea" (N. Kirculescu), „Gândul meu" (Eugen Teger), „Yenka" (Radu Zaharescu). În 1968 a reprezentat România, alături de Margareta Pâslaru și Dan Spătaru, la prima ediție a festivalului „Cerbul de aur" de la Brașov, prezentată de Stela Popescu și Iurie Darie, dar, aprecia compozitorul Edmond Deda, a avut un repertoriu care n-a avantajat-o. Până la plecarea în Germania, la începutul anilor '70, a lansat o sumedenie de piese, care nu știm dacă se mai află în fonoteca radio sau la Electrecord. Între acestea, „Frumos ești, București!" (Radu Șerban), „De ce mi-ai scris?" (Andrei Proșteanu), „E prea frumos!" (Temistocle Popa), „Cum mă vezi și cum te văd" (Ramon Tavernier), „Ia-mă cu tine" (H. Mălineanu) – duete cu Aurelian Andreescu, „Băiatul

eram membră a secției de balet a clubului, aşa că aveam permisiunea de a asista la repetiții. Mi-o amintesc perfect pe Anca Agemolu: suplă, îngrijită, cochetă (fără ostentație), purtând pantofi cu tocuri foarte înalte şi subțiri, la modă pe atunci. Într-o zi tocul i-a intrat între şipcile scenei şi s-a rupt, noroc că stăteam aproape şi bunicul meu, cizmar, i l-a reparat. În ziua accidentului cu pantoful țin minte că purta o rochiță albastră, strânsă pe corp, încheiată asimetric, total deosebită. Încearcă să mai stai acum în preajma „vedetelor" de azi...".

Pierderea lui „Țuțu", după o viață petrecută împreună, a lăsat un gol imens în sufletul Ancăi Agemolu, dar iată că iubitorii muzicii uşoare n-au uitat-o. Iar fiul, Roland, 32 de ani, duce mai departe tradiția muzicală a familiei: are un studio de înregistrări,

A. Agemolu

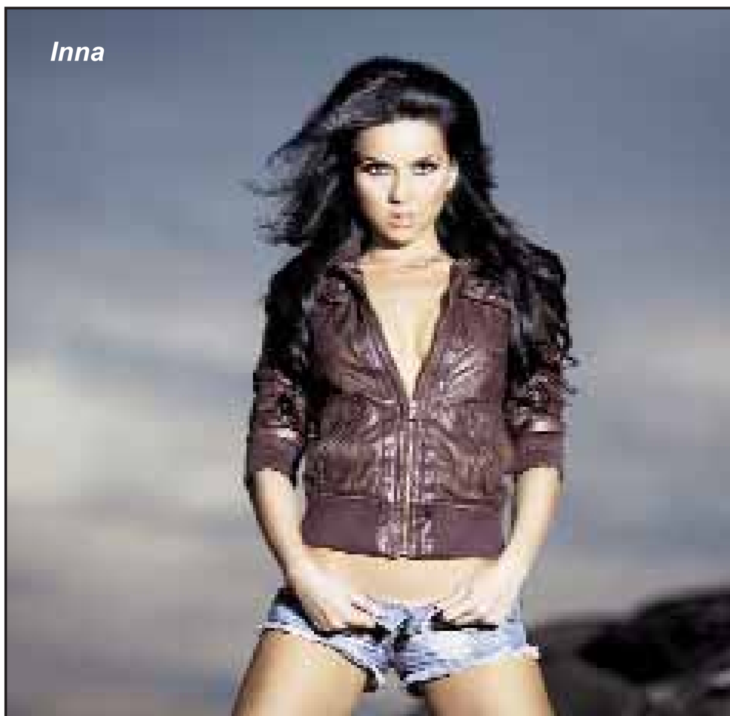
este un compozitor şi DJ apreciat la München. E trist că TVR nu se gândeşte să invite în platourile sale, pentru nostalgice reîntâlniri, aceste mari vedete de ieri, care chiar acolo, în Dorobanți, au cunoscut gloria...

care duce flori" (R. Şerban), „Ce simplu ar fi" (N. Kirculescu), „Când se-aude o trompetă" (Valențiu Grigorescu), „Cu yola" (R. Şerban), „Mai minunat decât sufletul tău" (Aurel Giroveanu), „Nu mă-ntreba" (R. Şerban), „Nu te pot uita" (N. Kirculescu), „Poate să ningă, poate să plouă" (A. Giroveanu) – duet cu Mihai Dumbravă, „S-a sfârşit cu tristețea" (Camelia Dăscălescu), „Spune-mi de ce mi-ai scris" (A. Proşteanu), „Te voi iubi până la sfârşitul lumii" (N. Kirculescu), „Tu şi eu" (C. Dăscălescu), „Un colț de cer" (R. Tavernier), „Vrăbiuțe indiscrete" (Noru Demetriad). În perioada ei de glorie din țară a fost acompaniată de orchestrele Gerhard Römer (cu acesta s-a înfiripat încă de atunci o idilă), Horia Moculescu, Paul Ghentzer, Gelu Solomonescu, Alexandru Imre (multe turnee peste hotare cu orchestra Electrecord, împreună cu Anda Călugăreanu). Anca Agemolu a colaborat mult cu Teatrul de revistă „C. Tănase", cu care a întreprins numeroase turnee. Un asemenea turneu, alături de Anda, avea să-i schimbe viața: la Stuttgart l-a reîntâlnit, după 12 ani, pe fostul ei logodnic „Țuțu" Romer, venit la concert împreună cu părinții; flacăra iubirii s-a reaprins, s-au căsătorit, au avut doi copii, şi treptat a renunțat la muzică, deschizându-şi un cabinet de cosmetică. Dar, nici după 40 de ani, oamenii n-au uitat-o pe Anca Agemolu, amendând în comentariile lor de pe internet cunoştințele modeste ale aşa-ziselor vedete de azi. Danca scrie: „Uite aşa recunoaştem vechea şcoală – cei care ştiu să lege fraze...". Iar Maria are amintiri tulburătoare şi amuzante: „Eu chiar am cunoscut-o. Era prin anul 1965. Împreună cu Stela Enache şi Aura Urziceanu făcea repetiții, sub bagheta maestrului George Grigoriu, la clubul „Constructorul" de pe str. Luca Stroici (ca să vezi cum e viața, Stela Enache locuieşte acum chiar pe această stradă! - N.A.). Eu

Femina

Dan CHIRIAC

INNA lansează videoclipul următorului single de pe albumul „Party Never Ends”. Piesa se numeşte ‘More than Friends’, iar videoclipul a fost filmat în Los Angeles, regizor fiind Edward Aninaru. Piesa va fi lansată în două variante, cea de-a doua este un featuring cu Daddy Yankee, artist nominalizat la Premiile Grammy, cunoscut pentru piesa „Gasolina” şi colaborările sale cu artişti precum Enrique Iglesias, Snoop Dogg, Nicole Scherzinger sau Akon. Albumul „Party Never Ends” este cel de-al treilea din cariera INNEI şi va fi lansat pe 1

Inna

martie. Piesele au fost înregistrate la Londra, Mexico, Bucureşti, Copenhaga şi Los Angeles, la acest album lucrând producători mari (unii chiar nominalizați ai Premiilor Grammy). INNA a lansat şi piesa care poartă numele albumului, cu un videoclip filmat în cadrul Rock the Roof Istanbul. Până în acest moment, sesiunile Rock the Roof filmate de INNA în Paris, Londra, Mexic, Bucureşti şi Istanbul au acumulat 10 milioane de vizualizări. In prezent, INNA se află in Los Angeles, unde lucrează la ultimele detalii ale albumului.

Anda Adam

Mamasita bate la inimile noastre cu cel mai recent videoclip al piesei “Knocking at your heart”. Dacă în primul clip al Mamasitei - Zbor - culorile explodează pe un ton vintage, de această dată ne surprinde cu simplitatea imaginii alb-negru, dar păstrează şi linia de

glam fashion. „Întotdeauna am avut o slăbiciune pentru videoclipurile alb negru. Îmi place să observ oamenii pentru că fiecare dintre noi e un spectacol live din care rămâi cu ceva. Clipul nu are o poveste, însă ideea acestuia este de a surprinde tipologii diferite de oameni în intimitatea trăirilor lor ”

Anda Adam are o inimă de dat. Funky fresh şi cool, Anda ne anunță, că... are o inimă de dat. Ea lansează cel mai recent single, ‘Amo’, o producție Hahaha care marchează reîntoarcerea la aromele R’n’B care au consacrat-o. Tonică şi senzuală, Anda ne cântă despre iubire şi găsirea bărbatului ideal. Ea nu se lasă prada pasiunii, căzând în brațele unui personaj care joacă rolul cavalerului de cartier, ci preferă iubirea adevărată, pe care o va oferi unui bărbat care ştie să îi satisfacă toate dorințele. Piesa e o lecție despre cum o femeie puternică îşi poate revendica independența în fața bărbatului care încearcă să impresioneze prin calitățile lui de cuceritor galant şi infatuat. Cu acordurile sale funky, single-ul este un preambul la ritmurile pe care va vibra anul 2013. Videoclipul a fost filmat în regia lui Alex Ceauşu şi o prezintă pe Anda la fel de sexy şi plină de atitudine ca întotdeauna.

“**APA**”, cel mai nou single semnat **Loredana** (feat. Cabron), este pe locul întâi în topul celor mai difuzate piese pe posturile de radio, în prima săptămână a anului 2013. Melodia ocupă poziția fruntaşă în clasament a doua oară consecutiv, fiind difuzată de 557 de ori. În plus, videoclipul piesei s-a situat, de asemenea, pe primul loc

în top. Colaborarea dintre Loredana şi Cabron s-a dovedit a fi una de mare succes, "APA" fiind difuzată în heavy rotation de toate posturile radio mainstream. "APA" ocupă locul I pe iTunes România în topul celor mai descărcate piese, top în cadrul căruia Loredana a devansat artişti precum Rihanna, Adele sau Maroon 5. Mai mult decât atât, în nici două luni de la lansare, videoclipul melodiei a înregistrat aproape 3 milioane de vizualizări pe contul oficial de Youtube MediaPro Music. "APA" a fost single-ul cu care Loredana a deschis marele său concert de la Sala Palatului din 25 noiembrie. Piesa face parte de pe albumul "Dragoste", care conține 18 piese , precum "Ochii din Vis", "Automatic Love", "Sexting", "Shukar", "Coborâtă din Rai", "El Dorado" sau "Smile" şi un bonus track.

Loredana şi Cabron

Veronika

Veronika: „Superstars". Şi-a început cariera muzicală în 2005 alături de Mona, Lisa şi Lora, împreună formând proiectul muzical lansat de Marius Moga, Wassabi. După patru ani plini de succes, cele patru fete au luat-o pe căi diferite, Veronika rămânând cunoscută ca "Mulatra din Wassabi". Despre cea mai nouă colaborare a sa cu Julian M, artista declara: „Cu Julian M mă ştiu de câțiva ani, de pe vremea când Wassabi era backing vocals-ul trupei Morandi. Am acceptat pentru că mi-a plăcut viziunea fresh şi ideile deosebite pe care le avea. Pe deasupra, este un om cu care fac o echipă foarte bună".

Silvia Chifiriuc: „E voia ta"

După câțiva ani în care a stat departe de scenă, timp în care a devenit mamă, talentata interpretă Silvia Chifiriuc îşi face o spectaculoasă revenire pe scena muzicală cu un excelent album apărut la Ovo Music. Este, practic, un album de autor, toate cele 10 cântece fiind semnate de reputatul compozitor basarabean Ian Raiburg, la câteva din piese versurile fiind semnate chiar de protagonistă. Sunt cântece mai vechi şi mai noi, respirând însă toate acel aer simplu, natural, bun şi blând al melodiilor de dincolo de Prut. După Fuego, iată, Silvia Chifiriuc familiarizează publicul de la noi cu creația unui adevărat maestru al şlagărului. Se disting titluri cum ar fi „Noi ne iubim", „Săruturi", „Serenada", „E voia ta" (versuri Grigore Vieru), „Ai apărut de nicăieri". Înregistrări: S. M. Studio (şi mix-master) şi Ovo Music; voci Cristi Nistor şi Mişu Constantinescu; aranjamente muzicale Sergiu Musteață, Ilie Dobrov, Emanuel Gheorghe „Fisă". Au colaborat instrumentiştii Emanuel Gheorghe, Vladimir Colosnicov (chitară), Marin Petrache Pechea, Valeriu Prodidenco (saxofon). Prin acest album Silvia Chifiriuc marchează un „come back" care nu a trecut neobservat de specialişti şi public. Remarcabilă prezentarea grafică!

Sanda RAICIU

The romanian jazz collection

Cel de-al doilea album compilație, care conține selecțiuni

înregistrate în Gala Premiilor de jazz din 2011 pe anul precedent, beneficiază, față de cel anterior, de un plus de calitate tehnică.

Asta datorită atât formațiilor prezente pe lista laureaților, dar şi celor doi Maeştri de sunet Gabriel Isac şi Mihai Ninu.

Astfel, putem spune, că această selecție reprezintă cea mai autentică sinteză/panoramă a jazz-ului românesc şi/sau a jazz-ului din România pentru anul 2010/2011, dacă nu chiar pentru primul deceniu al secolului XXI.

CD-ul, inspirat intitulat (la sugestia Casei de discuri A&A Records) The Romanian Jazz Collection, ne bucură cu atât mai mult cu cât îi cuprinde pe aproape toți muzicienii autohtoni valoroşi, cel puțin pentru acest moment, care se exprimă printr-o mare diversitate stilistică ce ilustrează orientările componistice/ interpretative nu numai din România, ci din întreaga lume jazz-istică.

Vom putea asculta sau reasculta astfel, jazz clasic, mainstream cu Puiu Pacu Trio, solist Aldo Blaga şi cu Costinel Mirea Quartet, jazz modern be-bop cu Trio Sorin Zlat şi cu grupul sibian Silex, blues-jazz fusion cu grupul timişorean Bega Blues Band, solistă Maria Chiorean şi cu Duo Sorin Romanescu-Alex Man-chitare, solistă invitată Luiza Zan, jazz-rock fusion cu grupurile Marius Pop&M Theory şi Capriel Dedeian & Jazz Challenge, invitat cunoscutul saxofonist Garbis Dedeian.

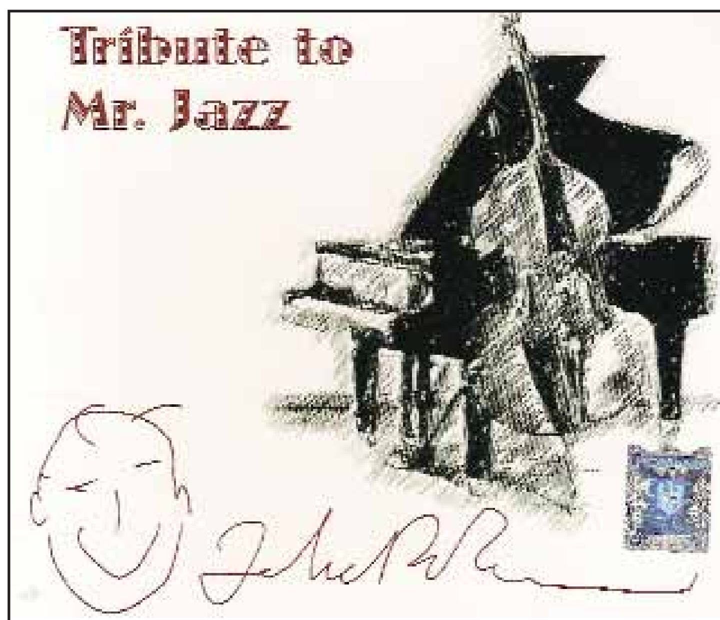
Nu sunt departe de clasicismul jazz-ului nici cele două piese, oarecum excepții, „Summertime" de G. Gershwin într-o interpretare quasi de operetă a regretatei Mirelei Zafiri (care ne-a părăsit din păcate prematur-în 2012) împreună cu Bega Blues Band şi balada „Memories of you" dedicată de pianistul George Natsis, în numele organizatorilor, regretatului clarinetist de mare talent, care a fost Alin Constanțiu. (**Alexandru ŞIPA**)

Tribute to Mr. Jazz

...Ca şi când Tu însuți ți-ai lua un răgaz să-l asculți de acolo de foarte sus şi de foarte departe unde ştiu c-ai plecat mai acum un an, într-a nouasprezecea zi de septembrie, dis de dimineață...tac acum cu râsul şi cu lacrima Ta de soldat fruntaş în armata lui Dumnezeu ca scriind cronica acestui album dedicat selecțiilor **Galei Premiilor de Jazz pe 2011 – in memoriam Johnny Răducanu** – de fapt să-ți scriu ție, oriunde ai fi, Înalt Patriarhule de mai presus de timp şi de spațiu.

De unde-live-într-un târziu de **vineri, la Godot Café Theatre** – gazda **Premiilor jazz-ului românesc acordate de Fundația Muzza** prin strădania muzicologului **Alexandru Şipa** de a nu trăda, indiferent de calvarul crizei financiare, cauza valorilor autohtone de gen-postumă reverență în fața unei vechi favorite din repertoriul Johnny Răducanu, **Blue moon**, oficiată cu sofisticat swing de pianistul **Puiu Pascu** în chiar deschiderea Galei. Asta pentru ca, privit în oglinda timişoreanului **Johnny Botta** – de altminteri şi premiat ex-equo la prezenta secțiune publicistică pentru compendiumul "Istoria jazz-ului" – să-i revină la celălalt capăt al aceluiaşi album – martor al unei mari iubiri, - onoarea de a închide cercul omagial cu propria-i compoziție pentru bass solo recreând universul şi spiritul apusului maestru-**Remember Johnny Raducanu.**

Şi tot în materie de propriu univers creator la intersecții clasic-jazz-moduri arhetipale- ethno jazz, este termenul cheie atât în recomandarea celui mai bun jazz-muzician din Diaspora-saxofonistul **Nicolas Simion** (solo aici în două dintre compozițiile sale **Nick on line** şi **May I dance**) cât şi în

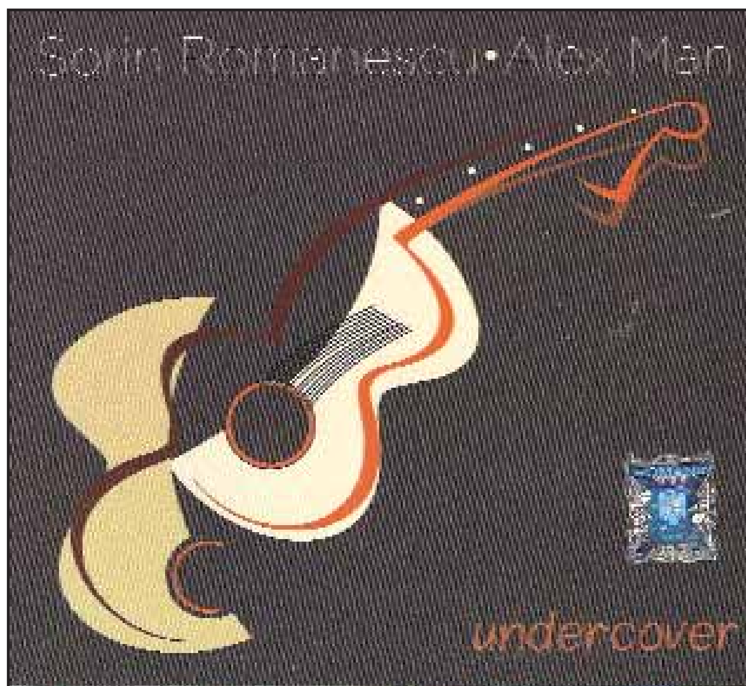
definirea reţetei de succes a albumului anului-"Devoiler la musique traditionelle roumaine a travers le jazz"-, semnat şi înregistrat live la faimosul club vienez Porgy & Bess de pianistul **Florin Răducanu cu grupul său Art Factory şi naista Dalila Cernătescu** (moment special conservat pentru dumneavoastră pe track-ul **Câtu-i Maramureşu**).

Vă place **Luiza Zan**? - Întrebarea n-are cum să fie decât retorică iar premiul de jazz - "Muziciana anului 2011" - este cel mai bun prilej de reîntâlnire cu **Bărcuţele ei de hârtie** ca şi cu o splendidă veterană a la Prevert/Kosma **Autumn leaves** – devenită cea mai cântată piesă a Galei devreme ce pianistul de foc **Alex Pădureanu** trasforma la rândul său bătrânul standard într-o arenă a virtuozităţii de 5 stele (măiestria improvizatorică a trio-ului Pădureanu nu mai puţin valabilă în cazul revizitării latin jazz–funk standardului **Watermelon man,** marca Herbie Hancock).

Şi dacă am ajuns astfel la categoria "Confirmările anului 2011"- a nu se uita spaţiul reflecţiei propus prin propriile **Gânduri rustice** de alt tânăr pianist pentru care gloria nu ţine cont de numărul anilor - **Toma Dimitriu**. La polul opus... evident, ca tonus – perpetuum celebrărilor neo-soul-jazz-funk gen **Forget regret** stă martor al 100% dansanţilor sibieni **Guilty Lemon.** Momentul e inspirat precedat de un alt "desert" sonor însă mai de prin zona blues-ului (curat "hand-made" **Sweet home Chicago**, nu butaforie!) căci premianţii acestei categorii am avut norocul să fie irezistibilii super-muzicieni show-mani **Raul Kusak & Vali "Sir Blues" Răcilă.** Şi încă ceva, dacă penuria de voci masculine e o problemă a întreg jazz-ului european-paradoxul fericit face ca pe acest album să vă delectaţi nu cu una ci chiar cu două exemplare la superlativ. Il numesc aici, pe de o parte, pe **Alex Constantin**, laureat la categoria "Revelaţia anului" (clasic swingant în ellingtonianul **Don't get around much anymore** şi cu iscusinţa modernităţii latino în abordarea **Masquerade-**ul lui George Benson), urmând ca pe de altă parte să dăm Cezarului ce e al Cezarului şi lui **Al Baroc** ce e al lui - adică "Premiul special al juriului". Stilul, sofisticarea şi calitatea texturii vocale (aici preţ de un altfel de **Summertime**, jazz-funky) explică prezenţa sa pe podiumul faimoasei competiţii Nomme Jazz-Tallinn-Estonia 2011 şi subliniază, dacă mai era nevoie, cota protagoniştilor **Galei Premiilor de jazz Muzza-editia a IX-a.** (Anca ROMECI)

Sorin Romanescu, Alex Man: „Undercover"

Discul/ înregistrarea cuplului Man-Romanescu (Virtuoso Guitar Duo sau Standards On Double Six) mi-a stârnit o poftă pe care nu sunt sigur că ascultătorii de jazz de pe la noi o mai au. E vorba de pofta de a ţine în mână, mirosi, asculta şi privi un produs DVD profesionist cu un grup românesc de jazz, în cazul de faţă cu prestaţia Man-Romanescu.

Legat de concertul Man-Romanescu, n-am avut încotro decât să încerc a-mi potoli pofta pe Youtube, unde diverse înregistrări, unele TV, altele furate cu camera foto prin câte un concert obscur, mi-au sugerat ce pierd.

Găsesc că jazzul e un gen care, în context românesc, a evoluat în mod onorabil, a recuperat teren şi s-a conectat la realitatea planetară într-un ritm mai alert decât alte genuri. În pop, rock şi hip hop treaba stă încă "profund româneşte" (şi nu în sensul că ar avea identitate naţională marcantă), în jazz însă există material viabil pentru comparaţii cu lumea largă. Nu e chiar acelaşi nivel, continui să susţin că la noi prea mult jazz vine dinspre şcoală / regulamente (=standarde) şi prea puţin din experiment şi interdisciplinaritate. Proiectele mai îndrăzneţe se dezintegrează rapid în pandalii free-jazz scuzate cel mult de virtutea improvizaţiei. Despre Romanescu ştiu că la viaţa lui a şi studiat, s-a şi jucat (mă gândesc la Sarmalele Reci). Despre Man nu prea ştiu şi oricum, din varianta audio a acestui material, n-am cum să-mi dau seama care e unul şi care e altul, cine pasează şi cine dă cu capul (şi când se schimbă rolurile). Încă un motiv pentru care acest duo trebuie expus vizual, mai ales că nu prea am cunoştinţă de duete chitaristice de această factură prin părţile noastre.

Deocamdată vă recomand CD-ul UNDERCOVER realizat de A&A Records în 2012 cu Duo Alex Man-Sorin Romanescu live in CoverClub Făgăraş în primăvara anului 2011 şi produs în colaborare cu Fundaţia MUZZA. (Aron BIRO)

Poveşti… cu cântec! (IV)

Doru IONESCU

Romulus Cruceanu a plecat din România în 1980 şi s-a stabilit la New York. Dorindu-şi iniţial să studieze compoziţia, pianistul a avut şansa să înveţe, apoi să şi predea la Queens College Aaron Copland (unde a beneficiat de laboratorul lui Robert Moog, inventatorul sintetizatorului). Prin urmare s-a dedicat muzicii electronice – unul dintre discurile sale a fost nominalizat în 1993 la premiul Grammy (secţiunea new age). În ultimii 15 ani a revenit de câteva ori în România, de fiecare dată cu un alt proiect. Discuri nu a mai putut edita decât arar, conform cursului showbiz-ului… În ultimii ani a colaborat la spectacole musical la Londra şi, revenit în State, pune la cale revenirea în România, măcar pentru jumătate de an… anual. Are şi un concept nou de propus, bazat pe un show multimedia, însă aici ar intra în discuţie şi un producător interesat.

Lidia şi Sorina Creangă

Lidia Creangă, nimeni alta decât baterista celebrului grup rock feminin Catena, a încercat să se aclimatizeze cu Germania, alături de fostele sale colege, încă din 1977. Nu a reuşit, nici măcar în primii ani '90 când au refăcut trupa în jurul Păuniţei Ionescu (Big Mama & The Kids), în schimb şi-a atins un alt vis. Trăieşte şi munceşte (din păcate fără legătură cu muzica) de un deceniu acolo unde şi-a dorit de fapt să ajungă de când se ştie, în vecinătatea leagănului mişcării hippie (pentru conformitate la Santa Cruz, lângă San Francisco). Nu mai cântă decât ocazional în noua sa ţară, în schimb atunci când se întoarce în România viaţa sa revine la acelaşi ritm alert care i-a marcat tinereţea – pop-rock.

Aici, împreună cu sora ei, **Sorina Creangă**, şi cu studenţi de la UNATC (dar nu numai), pune în scenă (cu greutăţi nenumărate şi banii câştigaţi în America) lucrări de anvergură aparţinînd patrimoniului universal, altfel imposibil de montat în România („Jesus Christ Superstar" în 2006, în 2008 „Evita", iar în 2010 „Hair"). De ultimă oră, din toamnă a fost atestată prima Şcoală de Musical din România. Cu sediul în Casa de Cultură a Studenţilor din Bucureşti, visul celor două surori a devenit realitate. Pe parcursul a doi ani, aici se vor studia arta expresiei verbo-vocale, cânt şi interpretare muzicală, istoria musicalului, arta actorului, expresivitate corporală, coregrafie, dans şi mişcare scenică.

Debutând cu un grup folk din Miercurea Ciuc, **Maria Nagy** ajunge să fie cunoscută prin Cenaclul Flacara în 1978, după care repertoriul său şi faima cresc exponential, de la muzică uşoară la rock. De la mijlocul anilor 80 cântăreaţa primeşte contracte în străinătate. A revenit imediat după 1990, când industria muzicală românească era cu totul alta. Stabilită la Gardony, lângă Budapesta, cu o fiică de 15 ani ce îi calcă pe urme (deocamdată la pian), Maria a vizitat de curând TVR, ba a şi cântat într-un club bucureştean la cererea numeroşilor săi fani (de pe facebook, dar nu virtuali !). Deocamdată o singură piesă nouă (o preluare orchestrată cu Laurenţiu Cazan), ceea ce mă face să cred că povestea sa cu cântec… va continua.

Maria Nagy

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE U.C.M.R.

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Şef de producţie: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:
Al. I. BĂDULESCU, Aron BIRO, Lava BRATU, Viorel COSMA, Anca FLOREA, Oana GEORGESCU, Doru IONESCU, Florian LUNGU, Carmen MANEA, Ruxandra MIREA, Doina MOGA, Tudor MOISIN, Irina NIŢU, Costin POPA, Anca ROMECI, Mădălin Alexandru STĂNESCU, Alexandru ŞIPA, Mircea ŞTEFĂNESCU, Vasile TOMESCU, Florin-Silviu URSULESCU,

www.ucmr.org.ro

Adresa redacţiei: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro
TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x